

تاریخ عسکری تاریخ

(برنجی جزء)

مکتب حربیه ده تدریس ایدلک او زره یازمشدر

۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

تاریخ تاریفیه تقسیمی، تاریخ حرب و فن حربیک تاریفلری؛ تاریخ
حربیک قیمت و اهمیت ایله اصول مطالعه‌ای؛ حرب ناصل حاضر لافر
ونه صور تله بیتر؛ عسکری تاریخ ک دوره لره تقسیمی

— — — — —

یازان

مکتب حربیه عسکری تاریخ معلمی ارکان حرب
بیکبانی

احسان

— — — — —

«اوچنجی طبیه»

استانبول

مکتب حربیه مطبوع سنده طبع اولونمشدر

۱۳۴۱

باشلاه

عسکری حفرا فیا پروگرامنه داخل اولان سوق الجیش تعبیرات
و تعریفاتندن، بو کتابده بحث ایدله مشدر.

تعییه قاعده لری، تعییه درسنده مفصله کورولیدیکنندن بو کتابده
تعییه ساحه سنه کبرمه مشر؟ بالکن سوق الجیش حرکات و سوق الجیش
قاعده نری ایضاح ایدلملکله اکتفا ابدلشدرو.

حربیه مکتبنده عسکری ناریخ او قوه تقدن مقصد؛ کنج طلبه نک
تریسه ذکریه و قوه معنویه سف یوکساتمک و انکشاف ایتدیر مکدر.
مالفلل حرب ساحه لرنده چکمنش، حقيقی حرب و قایی؛ تدقیق و تحلیل
اوله رق، طلبه نک سربک ایجاتانی قاورامه سنه اهمیت ویریله جکدر.
بالذات حربده بولونماش مستقبل صابطانه؛ حرب ندر؟ بوبوک
اردولر ناصل طوبلانیر، نه صورته حرکت ایدر و چارپیشیر؟ ظفر
ناصل استحصال ایدیلیر؟ سؤالارینک حوابی آکلایه جقدری شکله
جانلاندیرمک لارمدرکه؛ آمحق بوسایده کنج ضابطا، حربده
قوماندا ایده حکلاری طقم و یا بلوکارکه، مذ کور بوبوک اردولرک بر
جزئ اولدیغی و استحصان ایدیله حک ظفرده کندیلرینه لکده،
بر خدمت و شرف حصه لری بولوندیغی آکلارلر و قوماندالرینه مودوع
جزء مایی دهایی سوق وداده ایدرلر. بوندز ماشه کنج ض-ایطان،
اردوده افراده ناریخ تدریسیله مکلف اولدیغندن، چکمنش ملی اسفار منک
مهملری ده بیامک مجبوریتده در.

عسکری ناریخ تدریس آنده تعقیب ایده حکم ز غایه؛ حربک
طرز جریانی حقنده بر فکر ویرمک، ناریخ حربک لزوم و اهمیتی

عسکری تاریخ کتابی بروجہ آنی اوچ حزمند مرکب بر جلد
حالنده ترتیب ایدلشدر:

برنجی حزه : تاریخنگ نقشی ایله تعریفه‌ری ؛ تاریخنگ حربک
قیمت و اهمیتی و اصول مطالعه‌سی ؛ حربک ناصل حاضر لانوب
نه صورتله یندیکی حقنده ایضاً حاجم بر مقدمه‌دن عبارتدر .

ایکنچی جزء: بـرـنـجـی قـوـصـوـوـهـ - نـیـکـبـولـیـ - وـارـنـهـ - اـسـتـانـبـولـكـ
ضـبـطـیـ - چـالـدـیرـانـ مـیدـانـ مـحـارـبـلـرـیـ کـبـیـ مـلـیـ اـسـفـارـمـزـیـ حـاوـیدـرـ .
اـوـخـنـجـیـ حـزـمـهـ: ۱۸۰۵ : ۱۸۰۶ : ۱۸۱۵ : ۱۸۷۱ - ۱۸۷۰ : ۱۸۹۳ :

۱-فایله حرب عمومی و تورکه استقلال حربیندن ماحضرد.
مکتب حرسه عسکری تاریخ معلم

مکتب حربیہ عسکری تاریخ معلمی
۱۳۴۱ نشرين آنی پیکبانی

بعض عسکری تعبیر لرک تعریف و ایضا حلزی [ُ]

تاریخنگ تعریفی ایله اقسامی

تاریخنگ : ماضیده حریان ایمتش و قایمع و حا-ناتی بیلدربر فندر.

بر شخصت حیاتدن بحث ایدرسه : « ترجمة حال » نامی ویریلیر .

ملتک حیاتی تدقیق و تصویر ایدرسه : « تاریخ » نامی آلیر .

تاریخنگ موضوعی : چکمش و فهم لردر .

تاریخنگ غایه سی : انسانلری ترق و تکاله سوق ایتمکدر .

تاریخنگ تقسیمی : عمومی و خصوصی اولمک اورده ایکی
قسمدر . بالکن ز بر ملتک احوالندن بحث ایدرسه : تاریخ خصوصی
نامی آیر که ؟ تاریخ عمومینک بر شعبه سیدر . تاریخ عمومی :
خلقت آدمدن اعباراً بوتون قومدرا؛ سلسه و قایعی تدقیق و ایضا
ایدر و بر جوق شعبه لره آیریلیر .

چکمش حریلردن بحث ایدرسه : تاریخ حرب ؟ انسانلرک مدنی
واجتماعی احوالنی تدقیق ایدرسه تاریخ مدنیت ؟ ماضیده کی و قمه لر
او زربه تأثیر اجراییدن اسباب و قوانینی ایضا ایدرسه فلسفه تاریخی ؟

[۱] سفربرلک، سفر، حرب، محاوره، میدان محاربه سی، مصادمه، متارکه
تعبیر لری ایله سوق الجیش و تعبیر لک تعریفلری وبالعموم سوق الجیش اصطلاح لرینک
ایضا عسکری جفر افیا ؛ حریلک اسباب و غیر قابل اجتناب او لدبی موضعی ده
اردو تشکیلاتی نوطلرنده بولوندیفندن بوراده تکرار ایدایه جکدر .

حکومت‌لرک سیاست داخلیه و خارجیه لرینی یان ایدرسه: تاریخ سیاسی؛ کتب مقدس‌نک ویردیکی معلومانی احتوا ایدرسه: تاریخ مقدس نامنی آلدینی کبی علم و فن‌لردن هر برینک پکیدیکی مختلف صفحه‌لری بیلدردن ناریخ‌لرده: تاریخ طبیعت، ریاضیات، الح کبی برچوق نامدر ویریلیر.

تاریخ‌لک منابعی: آثار منقوله، آثار عتیقه، آثار مضمبوطه او لوپ ایلک تاریخ یازار، هر دو دوت در.

تاریخ‌لک دیکر علم‌زایله مناسبتی: ناریخ‌لک بالعموم علوم و قوون‌ایله مناسبتی وادر. انسان‌لرک یشادینی اراضینک احوال‌لدن بحث ایدن: جغرافیا؛ پک اسکی زمان‌رده یشامش انسان‌لر حقنده معلومات وبرن: علم الارض؛ مختلف قوم‌لری تفریق و تعریف ایدن: آتنوغرافیا؛ علم السن، وفن تقویم؛ تاریخ‌لک آیری آیری یاردمجیلری کبیدر.

تاریخ حرب: ماضیده وقوع بولان سفرلرک نه‌دن ظهور ایتدیکی، حریبک صورت و طرز حریانی، غالیت و مغلوبیتک اسباب وعواملی بیلدر برد برقدره. تاریخ حرب، چمنش حریلری مطالعه، تدقیق و مقایسه ایدرک؛ اساس حرب قاعده‌لری استخراج ایتمکه، سوق و اداره و قومانداناق صنعتی اوکر نمکه یارار پک مهم برقدره. فن حرب: قوای حریه‌نک؛ تنسيق، محاربه‌یه احصاریله سوق و اداره‌سندن بحث ایدر. برنجی قسم‌یعنی اردونک تنسيق و احصاری؛ حضرده یا بیلیر. سوق و اداره‌دن باحت ایکنجه‌یی قسم؛ سوق الجیش

وتعییه ناملیله ایکی صفحه یه آیریلیر . هر ضابطک امر و قومانداسنه مودوع ، اوافق ویا بوبوک عسکری قطعه یی ، غالیته ایصال ایده بیلمسی آنچق سوق و اداره صنعتی بیلمسنہ وابسته در . بوبوک ویوکسک سوق و اداره دیدیکمزر سوق الجیش فنی؛ بالکنز تاریخ مطالعه و تدقیقاتیله او کرہ نیله بیلیر .

برنجی قسم

۱ - تاریخ حرب مطالعه سنک فائده سیله قیمت و اهمیتی

حیات برسسله^۱ مجادله دن عبارت در . یا شامق ایستهین هر فرد ؟ آنچه سی و بیلکی سایه سنده بوجداده موفق او له بیلبر . فردردن مرکب هر ملتده ؟ محافظه موجودیت ایچون ، متادیاً فعالیت و مجادله به مجبور در . علم و عرفانیز بر جدال ایسه ؟ نهایت عدم موقفیته منجر اولور . عمر بشربک آزدر . بوقدار قیصه بر زمانده انسان ، بالکن کندی تجربه سیله بو معلوماتی آله ایده من . بناءً علیه انس-انلر ، یکدیگرینک و انسال سالقه نک تجارت و تدقیقاتندن استفاده به واونلرک باشلنندن کجن ؟ ای ، کو تو احوالی تدقیق ایله حال و استقبال ایچون درسل استخراج ایتمکه مختادر . بو احتیاجی تطمین ، افکاری تنویر ، وجدانلری تطهیر ایده جک یکانه و اسطه ؛ تاریخ مطالعه سیدر . فی الحقیقت افراندن بولوند بیغی^۲ سایه سنده یا شادی غنی جمیثک و جهان انسانیتک^۳ مهم و قایعنی و اعظمندن خبردار او لاما ماق اک بویوک قصور و ححاله تدر . هر فردک ملی تاریخنی و بوتون جهان انسانیت تاریخنی^۴ بیلمسی نه درجه لازم اس . کندی مسلک و صنعته عاند تاریخنی ده بوتون تفصیلاتیله و بوتون اینجا لکلریله تدقیق و تبع ایتمی ، مسلکنده ترقی و تکامل ایده بیلمسی ایچون شرط در . بناءً علیه بزرگتر لرده تاریخ حربی ، تدقیق و مطالعه به مجبور ز .

تاریخ مطالعه سی ، ضابطانک تربیة فکریه لرینک انکشافه خدمت

نایتدیکشند، بیک زیاده اهمیت حائزدر. عسکری فونک منشائی اولان تاریخ حرب، عسکرلار ایچون الا فائدلی و الا شمولی معلوماتی جامعدر.

تاریخ حرب مطالعه‌یی، ماضیدن عبرت آلمه، یارار؛ محارمه میدانلرینک اسرار و حقایق، صنعت حریک روح و اسلوپ و قوی تأمین ایدر. اردولری تشکیل و تنسيق و حربه حاضر لامق، احصار آنی تطبیق و بالخاصة سوق و اداره قواعدی، تاریخ حرب مطالعه‌ییله او کردنیلیر.

ای برقو ماندان اولمۇ ایچون يکا، جاره، تاریخ حرب مطالعه‌ییدر. چونکه: بوسایده مشهور قوماندانلرک اسفار سالفه‌ده تطبیق ایتدکلاری اصول و قاعده‌لری، احوال مشکله‌ده اتخاذ ایتدکلاری تدابیری، بدقيق و مقایسه ایده‌دک دوغری بر فکر ایدینلیر. مذکور سفرلرده حریک، سیاست، ناصل حاضر لاندیفی و نه نتیجه‌لر ویردیکنی، طرفینک سفر، بىرلک و تجمیعی، حرکات سوق و اداره‌سی تدقیق و تمع ایده‌دک؟ حرب قاعده‌لرینک حسن تطبیق‌نده‌کی فاندەلرله بواساس‌ردن انحر وک محاذیری، اشخاصك رولاری، مؤثرات معنوی و مهندی آکلامق و غلا کتی حصوله کتیره سیلری تقدیر ایمک قابل اولور. بر سفری اولی داخلنده مطالعه ایدن ضابط، عادتا بالذات او سفره اشتراك ایمیش کبی تجربه و معلومات الده ایدر. تدقیق ایدیله حک صفحات و اسفار نه قدر چوچ او لورسە؟ او نسبتده ذکا و معلومات عسکریسی آرنار وال بوبوك تجربه صاحبی اولور.

تاریخ حرب مطالعه‌ییله الدە ایا، بیک تجربه سایه‌سندە؟ مختلف اشکال حریبه قارشیسندە دخی و ضعیته حاکم اوله‌رق دوغری

قرار ویره بیلمک اقتداری اکتساب ایدیلیر . (جاهل بر قوماندانک ویره حکی یا کاش برقرار ، بیکلر حمه کیشینک ناوله یره ضیاعی و اردونک مغلوبیتی موجب اولور) . بوتون مشاق و مناحه رغماً به نازک و مشکل آندره شدت عنم واردانک ، ایجادنده تشبیث شخصی ایله حرکتک ، نه امکانسز لقلره چاره ساز او له حنی او کرمه بیلیر ؟ تردد و قرارسزاغک فلا کتی ، و قنده ویریله حملک ابی فرازک غالیقی تأمین ایده حکی آکلاشیلر و حربك طبایع مختلفه او زرنده کی تائیراتی در دسی حقنده برفکر صاحی اولنور .

تاریخ حرب مطابق با این ادعا نیست؛ از دو ده قوه معمولیه نک تزیید نیست
خادم در . حهان اردو لری آرد سنده ؟ تورک اردو سی قدر سراسمه
مخفر باتی زنگین ، مفخر ملیه سو با لاق بر اراده ویه تصادف ایدلز .
قوصو وه ، نیکبولي ، واره ، استانبولک فتحی ، جالدیران ، مهاج ..
الم میدان محار بالری و اس تقلال حربی ظفر لریله افتخاره حفلی نز .
نار نخمزک بو کی شانلی ظفر لری تشریح ایتمک ؟ تربیه فکریه نی زید
و وصن محبتی تشدید ایدر . بر اراده ویک مادی موحد و دی ، فک
وسائط متوفیه سنده ندرجه تابع ایس - ؟ قوه معنویاتی ده ، احرار
ایلدیکی غالیتله ره ، مناقب قهرمنانه او درجه مر بوطدر . بناء علیه
قوه معمولیه نک قیمت و اهمیتی ، تقدیر ایتمیه حک بر فرد بیله تصویر
ایدله من .

جنگکار اولان بويوک ملتمنزک تیز قاتی طاشیان بزرگی، ايجابنده فوق البشر عد اولونان خارقه لر ايجادنیه سوق ايدر. بوکی خواص عالیه، اردونک قوت و قیمت حریمه سفی تزیید اند. چو ق ناف او اورک، مانک تنورندن قورقان سلطنت مستبدنه؟ تاریخ حریمک قید و تثبیتی ده تمامًا اهمال اینشدر.

عسکرلک، نظریاندن ریاده عملیا له او کردنیان ررضنه یسد، بحریک اساسننه و حقیقی تطبیقاتنے؛ بالکلز مارخن حرب مص مسلمه نفوذ فایبلدر. زیرا: سفیر حاله قوئش بوبون اردو لره متبا «ماوراء احرامی»، اسباب مختلفه و مالخاصه میلیارلره احتیاج طولاییده عرب قابلدر. بمثکلا لک افتخار ایدله یله حلقو فرص و تحفه انسکار. وقت حصرنده احرا ایدله ده، ماوراء و با خربطه ورده یا پیله حق تطبیقه ترده؟ قوای معنو، نجاعت، حسدار، سرفدا کای واولوم تهمه سی کی مؤثرات و شخصک در حمه نائبری بی خصوصات دخل حساب ایدله من. حارکه طالع حرب ددیکمز بوکی مؤثرات، حریبه اصلدر. قلدی که اوصادی ملاحظت و اسباب سازه؛ قطعنک دانه، سفرر حاله بولودیزلمنه و ماوراء دهه اراضی اوردنده ایسته نیلیدیکی کی حرک ایدلنه مانور. سناء یله بوئی ماوراء لدن یا کانش فیکر لر آلمق محتملدر. فی الحیقه الا عالم نظریانجیزه، بر چو ق مناقشه لردن صوکره تعلیم‌نامه لرک بر ماده فدیکش‌دیره مدکاری حاله؛ بر محاربه، تعلیم‌نامه لری آلت اوست ایده یلیر. مانوره لرده بر چو ق خطالر، کوردن قاچ، درق حس ایدله دیکی حاله؛ محاربه ساحه سنده پاییلان تک برخطه در جل قتلی و الیم بر عاقبته منجر اولور.

تاریخ حرب مطالعه‌سی ، بالکنْز قوماندانه دکل؛ باکه بوتون خــابطــاه وــتــی افراده بــیله لــازــمــدر . کوچوک رتبه‌ی ضــابــطــان ، قطعات حــســیــمــهــنــک حــرــکــانــه دــاـثــرــ بــرــفــکــرــ صــاحــبــ اــوــلــاــزــ اــیــســهــ ؛ آــدــیــنــی اــمــرــلــرــی وــضــعــیــتــ عــمــوــمــیــهــهــ موــافــقــ اــوــلــهــ دــرــقــ تــطــیــقــ وــاجــراــ اــیــدــهــهــهــ جــیــکــی مشــکــلــ وــنــاــکــهــانــیــ اــحــوــالــهــهــهــ ، کــنــدــیــلــکــنــدــنــ دــوــغــرــیــ بــرــقــرــارــ وــبــرــدــمــزــ . یــوــنــدــنــ باــشــقــهــ مــاــدــاــمــکــهــ هــرــضــاــبــطــکــ غــایــهــ اــمــلــیــ قــوــمــانــدــانــ اــوــلــقــدــرــ . شــوــ حــالــهــ رــتــبــهــیــ نــهــاــلــوــرــســهــ اــوــلــســوــنــ ؛ مــســلــکــنــنــهــ تــرقــ اــیــدــهــهــیــلــامــســیــ اــیــجــوــنــ قــوــمــانــدــانــلــقــ فــقــیــ دــهــ تــحــصــیــلــ اــیــقــیــ اــیــجــاــبــ اــیــدــرــ . ســنــاــعــلــیــهــ تــارــیــخــ مــطــالــعــهــســیــ اــیــجــوــنــ رــتــیــهــ فــرــقــ اــوــلــهــ مــارــ . آــنــجــقــ تــارــیــخــ حــرــبــ تــدــقــیــقــاتــ وــتــحــلــیــلــاــتــیــلــهــ دــرــکــهــ ؛ بــرــارــدــوــنــیــ غــالــیــتــ وــبــاــمــفــلــوــبــیــتــهــ ســوــقــ اــیــدــهــ جــلــثــ عــوــاــمــلــ وــمــؤــرــزــائــ اــحــاطــهــ اــیــقــکــ قــاــبــلــ اــلــوــرــ .

بوــبــاــبــهــ مــارــشــالــ (دــیــســاقــســ) دــیرــکــ : «بــلــکــ آــزــکــیــمــســهــلــرــ ، فــنــ حــرــبــیــکــ اــقــســامــ عــالــیــهــ بــیــلــهــ مــشــفــوــلــ اــلــوــرــلــرــ ؛ دــیــکــرــلــرــیــنــکــ حــیــاتــ عــســکــرــیــهــلــرــیــ قــطــعــهــ تــعــلــیــمــ وــتــرــیــیــ ســیــلــهــ بــکــرــ وــظــنــ اــیدــرــلــرــ کــهــ فــنــ حــرــبــ بالــکــنــزــ بــوــنــدــنــ عــبــارــتــدــرــ . حــلــبــوــکــ بــوــذــوــانــ ، نــوــقــتــ اــرــدــوــلــرــ کــهــ قــوــمــانــدــاســیــ درــعــهــهــدــهــ بــایــدــرــلــرــ .... اوــوقــتــ کــنــدــبــلــرــیــ بــوــســ ... وــتــونــ یــیــاــنــجــیــ بــرــ جــاــهــ کــیــرــمــشــ اــوــلــوــلــرــ وــنــیــاــمــقــ لــازــمــکــلــهــ جــکــیــ کــدــیرــهــمــیــوــبــ مــعــلــوــمــاتــ مــحــدــوــدــهــلــرــیــ حــاــزــمــســنــهــ اــیــشــ کــوــرــکــهــ بــاــقــارــلــرــ . بنــ بــلــکــ اــیــ مــیــرــاــیــلــرــ کــوــرــدــمــکــهــ هناــ جــنــزــالــ اــوــلــدــیــلــرــ .

بورــایــهــ قــدــرــ تــارــیــخــ حــرــبــ مــطــالــعــهــســنــکــ لــزــوــمــ وــفــاــدــهــهــ فــیــ اــضــاــحــهــ جــاــیــشــدــقــ . شــیــمــدــیــ دــهــ هــرــهــانــکــیــ بــرــســفــرــهــ اــشــتــرــاــکــ اــیــقــکــ بــزــیــ ، تــارــیــخــ حــرــبــ مــطــالــعــهــســنــدــنــ مــســتــقــیــ قــیــلــهــ بــیــلــیــرــیــ ؛ بــوــجــهــ تــدــقــیــقــ اــیــدــهــمــ : حــرــبــ ، هــیــچــ شــبــهــ ســزــ بــوــنــ یــشــایــانــ اــنــســانــلــرــ اــیــجــوــنــ وــاســعــ بــرــتــجــرــهــ

مکتیدر ؟ فقط بو تجربه‌لر، حربدن اول مجهز او لدیغیمز عسکری معلومانی اکان ایدرسه ؟ استفاده او نسبتده بويوك اولور. باخصوص حربی حاضر لابق، اردونی تشكیل و سوق واداره ایتمک ایجون حربدن اول، اکتساب ایدلش بیلکی به احتیاج واردر. هر شی حربده او کر نمکه، ایش باشنده تجربه صاحبی اولمهه قالقیشمق فلا کتی داعیدر. بوده تاریخن حرب مطالعه‌سی لزومی ثبات ایدر.

حربده بعضاً اویله یا کلش حرکتلره، تصادف او اورکه ؟ طالع حرب واسباب سازه‌دن طولانی موافقینه نتیجه‌لیر. هر ناصلسه موافقین تأمین ایدن شو یا کلش خرکتی؛ هر زمان ایجون لازم التطبيق بر قاعده اتخاذ ایتمک تهلاک سندن زی، ینه تاریخن حرب تدقیقاتی قو در ناریره اساس حرب قاعده‌لری، حرب تجربه‌لرینه استناد ایدر. و مختلف حربلرک تدقیق و مقایسه‌سندن استخراج او نورد.

حرب تجربه‌سی : اول امرده شخصی او له بیلیرکه ؟ بويولدنه تجربه استحصالی فرصتی، علی اکثر قوماندانلره میسر اولور. شخصی تجربه‌ایله دو ضری قرار ویره بیلمک و ایجابتده کندی کندینه حرکت ایده بیلمک خاصه‌سی الده ایدلیر. قوماندان، مسئولیت حریبه‌لک آغیر لغی بالذات حس ایتمشدیر. حربده دائمًا مجھولیت و قرار سزا لفک حکم سور دیکنی؛ تهلكنک در حسنه آکلامش و بومشکلاتک اقتحامی چاره‌لرینی او کر نمشدیر.

بونک ایجوندرکه ؟ بو کی تجربه صاحبی ذوات، دائمًا شخصی تجربه‌لرینک تعیینه و بو زلره عمومی بر قیمت عطفته اهمیت ویرر. شخصی تجربه، دیکر لرینک تجربه‌لری و وقایع ماضیه ایله

اکمال و توسيع اولونق اقتصادي در . بو تجربه لردن قاعده چيقار مازدن اول ، درين تدقیقاته احتیاج وارد ر . حق مارشال مولنکه ، بونون حیات عسکري همی اثنا سه ناریخ حرب مطالعه سنه دوام اینهن و مشهور اسفارندن صوکره شخصی تجربه لری ، و قایع ماضیه نک تدقیقاتیله حرج ایده رک تعیین اینشد .

يالکثر شخصی تجربه نک غير کافی اول دینی حقنده جنرال ملارنسنند دیر که : « قونداناق صنعتنده اکتساب تجربه ايجون اک این اصول » قواعد حربیه نک عملی تطییقاتی ، و قایع تاریخی دن او تر نوب چيقار مقدر . نت کم موائیک ۱۸۶۶ و ۱۸۷۰ - فرلوی ايجون يقشیدیکی پادلاق اردویک قول اردو و فرقه قوماندانلنندن هیچ بری ، او بلجه حرب کورمه مشتردی . فرانسز حنز لاری ایس - ه اوره با و مستملکه محابه لرنده ، عملی تجربه لر استحصال اینشلر و فقط بونلرک حمله سی ناپولیونک ، اساس حرب قاعده لری نهضان اوله رق تدقیق اینشلر دی .

بویوک قومانلنر ، فن حربک تحصیلی ايجون اک این واسطه اوله رق ناریخ حرب مطالعه سی توصیه اینشد . بویوک فرد دریق ، ناپلیون ، موائیک کی اک مشهور قومانلنرک سوق و اداره ده کوسنر کاری عسکری دهاء ناریخ مطالعه سندہ کی مسامعی مدیده لری تدقیجه سیدر .

بویوک فرد دریق ؟ یدی سنه محابه لرندن صوکره روجه آنی سوزلری سو به مشدر : « ناریخ ، کچمش عصر لردن زمانه زه منتقل ، سلسه و قایمک حلاصه سیدر . قانون شناسلر ، سیاسیلر ، محابلر و قایع ماضیه نک ، و قواعات حاضره ايله حائز مناسبت اول دینی کوریلر و بو وجه ايله یکی يکی تجربه لر ایدینیلر » .

نابوليون محارباتنده شوندری بازیور : « تمیه ، استحکام
طوبیحیلیق فنلری ، هندسه قواعدی کی بر طاقم نظریات کتابابرندن
او کردنی مییر ؟ فقط فن حربک یوکـک قاعده‌لری ، آنجق تجربه
سایه‌سنده و تاریخ حرب مطالعه سیله آکلاشیلیر . بناءً علیه بوبوک
قومادانلرک سفرلرینی او قوییکنر و آنلری نمونه اتحاذ ایدیکنر .
بوبوئ قومادان اولمیق ایچون یکاه واسطه بودر . فن حرب تحصیلی
نظریانله برابر تاریخ مطالعه سیله مکن اولور . بالکنر زماننک سفرلرینی
کورمک کافی دکادر . اسکی سفرلریده مطالعه و بو سفرلرده اجرا
اولونان حرکاتی ذهننده طویق لازمدر .

اسکندر رومی، آنیبال، سزار، کوستاو آدولف، مارشال توردن، پرنس اوژن، بوبو، فردیق کی فومندانلرک اجرا یاتکاری سکان اوچ قدر سفرک اعنای ایله یازمیش تاریخی، اک مکمل بر صنعت حرب کنای اولور.

ینه نابولیون شو سوزی سویله مشدر : « هر برده ممکن اولدینی
قدر اساس قواعده توفیق حرکت ایتملی و ص-وکره-سی طالعه
براقلی » .

ماراشال موانتکدده، تاریخ حرب مطالعه سنه بوبوک بر اهمیت عطف اید، رک تعیه و سوق الجیش نظریات تدریس استنده، دائمًا تاریخ‌خدن استعماله ایدیوردی. موانتکدک بر وجه آتی بیانات مشهود در « بالکنز معلومات نظریه » بزی هیچ بروقت ظفره ایصال اینز؛ مع هذا نظر یاندنه صرف نظر ایده میز. چونکه : بیلمکله ^{با به بیلمک} آراسنده بالکنز بر خطوه وارد در. جهل ایله ^{با به بیلمک} آراسنده کی مسافه ایسه دها او زوندر. استقبال ایچون لا ان درس-لری ^{با شخصی}

تجربه مزدن چیقاریر ایس-کاده یالکز بو ، کاف دکلدر . تاریخ حرب مطالعه سیله دیگر لرینک تجربه لرنزدنه اه تفاده ایحباب ایدر . بروجه بالا بوبوک قوماندانلردن بشـ.قه قلاوزووچ ، زومبی کی رچوق، شهور عسکری محـ.رـ.لـ.رـ.دـ.هـ. تاریخ حرب مطالعه سـ.نـ.یـ. توـ.صـ.یـ.هـ. ایـ.تـ.شـ.لـ.دـ.رـ. .

مارشال فوش « قواعد حربیه » نام اثرنـ.هـ. : « ذن حربک ، فون سـ.اـ.رـ.هـ. کـ.بـ.یـ. نـ.ظـ.رـ.یـ.اـ.یـ. وـ.ارـ.دـ.رـ. . عـ.کـ.سـ. تـ.قـ.دـ.رـ.دـ.هـ. بـ.وـ. فـ.نـ. اوـ.لـ.هـ. ماـ.زـ. » دیدیکـ.یـ. کـ.بـ.یـ. بالـ.آـ.خـ.رـ.هـ. شـ.وـ.سـ.وـ.زـ.یـ. سـ.وـ.بـ.لـ.هـ. مـ.شـ.دـ.رـ. : « قـ.وـ.اعـ.دـ. حـ.رـ.بـ.یـ.هـ. دـ.ائـ.مـ.اـ. عـ.نـ.دـ.رـ. . اـ.فـ.رـ.اـ.دـ.کـ. یـ.اـ.یـ.اـ. اوـ.لـ.مـ.سـ.یـ. اـ.بـ.لـ.هـ. تـ.انـ.قـ. اـ.یـ.چـ.نـ.دـ.هـ. قـ.بـ.الـ.یـ. بـ.ولـ.نـ.سـ.یـ. ، اـ.هـ.مـ.یـ.تـ.یـ. حـ.اـ.زـ.رـ. دـ.کـ.لـ.دـ.رـ. . مـ.حـ.ارـ.بـ.هـ. دـ.عـ.ایـ.تـ. اوـ.لـ.نـ.هـ. حـ.قـ. اـ.سـ. اـ.سـ. قـ.اعـ.دـ.هـ. دـ.کـ.یـ.شـ.مـ.زـ. . فـ.نـ. حـ.رـ.بـ. اـ.نـ.کـ.شـ.اـ.فـ.یـ. ، فـ.نـ. مـ.عـ.مـ.ارـ.یـ. یـ.هـ. بـ.لـ.ذـ.رـ. . بـ.نـ.الـ.رـ.دـ.هـ. قـ.وـ.لـ.لـ.اـ.نـ.یـ.لـ.انـ. مـ.الـ.زـ.مـ.هـ. دـ.کـ.یـ.شـ.هـ. بـ.لـ.یـ.لـ.یـ. . بـ.وـ.مـ.الـ.زـ.مـ.هـ. ؟ اـ.خـ.شـ.ابـ. ، طـ.اـ.نـ. وـ. دـ.مـ.یـ.رـ. اوـ.لـ.هـ. بـ.لـ.یـ.لـ.یـ. ؟ فـ.قـ.طـ. مـ.بـ.انـ.یـ. اـ.نـ.شـ.اـ.سـ.نـ.دـ.هـ. فـ.نـ. مـ.واـ.زـ.نـ.هـ. قـ.اعـ.دـ.هـ.لـ.رـ.یـ. دـ.ائـ.مـ.اـ. نـ.اـ.بـ.تـ.دـ.رـ. . اـ.شـ.بوـ. حـ.رـ.بـ. قـ.اعـ.دـ.هـ.لـ.رـ.یـ. اـ.یـ.سـ.هـ. ؟ تاریخ حرب مطالعه سـ.یـ.لـ.هـ. اوـ.کـ.رـ.هـ. نـ.یـ.اـ.یـ.رـ. .

نتیجه : قطمات جـ.سـ.پـ.یـ.هـ.نـ.کـ. حـ.رـ.بـ.هـ. سـ.وـ.قـ. وـ. اـ.دـ.ارـ.هـ.سـ.یـ. (بـ.وـ.بـ.وـ.کـ. قـ.وـ.مـ.انـ.دـ.اـ.نـ.قـ. صـ.نـ.عـ.تـ.یـ.) ، آنجق تاریخ حرب مطالعه سـ.یـ.لـ.هـ. اوـ.کـ.رـ.هـ. نـ.یـ.لـ.هـ. بـ.لـ.یـ.لـ.یـ. . نـ.اـ.پـ.وـ.لـ.یـ.وـ.نـ. وـ. مـ.وـ.نـ.تـ.کـ. کـ.بـ.یـ. دـ.اهـ.یـ.لـ.رـ.کـ. وضع و تطبيق ایتدکلری حرب اساسانـ.یـ. ، هـ.بـ.یـ.چـ. شـ.بـ.هـ. یـ.وـ.قـ. کـ.هـ. هـ.رـ. زـ.مـ.انـ. اـ.یـ.چـ.هـ.نـ. قـ.اـ.بـ.لـ. تـ.طـ.بـ.یـ.قـ. اوـ.لـ.هـ. جـ.قـ.دـ.رـ. . سـ.وـ.قـ. الجـ.یـ.شـ. اـ.سـ. تـ.اـ.دـ.لـ.رـ.یـ.نـ.کـ. ، بـ.وـ.بـ.وـ.کـ. قـ.وـ.مـ.انـ.دـ.اـ.نـ.لـ.رـ.کـ. ضـ.بـ.طـ. وـ. قـ.یدـ. اـ.یـ.تـ.دـ.کـ.لـ.رـ.یـ. عـ.مـ.وـ.یـ. قـ.وـ.اعـ.دـ. ، دـ.کـ.یـ.شـ.مـ.زـ. . اـ.سـ. اـ.سـ. مـ.سـ.لـ.هـ. بـ.وـ. قـ.اعـ.دـ.هـ.لـ.رـ.یـ. ، بـ.وـ.لـ.نـ.یـ.لـ.انـ. حـ.الـ. وـ. زـ.مـ.انـ.کـ. ، تـ.رـ.فـ.یـ.اتـ. حـ.اضـ.رـ.هـ.نـ.کـ. اـ.یـ.حـ.بـ.اـ.تـ.هـ. تـ.وـ.فـ.یـ.قـ. اـ.یـ.دـ.هـ. بـ.لـ.مـ.کـ.مـ.دـ.دـ.رـ. . اـ.صـ.لـ. قـ.وـ.مـ.انـ.دـ.اـ.نـ.قـ. سـ.رـ. وـ. صـ.نـ.عـ.تـ.یـ. ، بـ.وـ.نـ.لـ.رـ.کـ. حـ.سـ.نـ. تـ.طـ.بـ.یـ.قـ.نـ.هـ. موـ.فـ.قـ.یـ.تـ.دـ.هـ. درـ. .

۲ - معلومات عسکریہ، قابلیت ملیہ
واراضیم زکھالی نقاط نظرندن هانکی اسفاری
مطالعہ بزم اچجون فائدہ لیڈر؟

تاریخ حرب مطالعه سنک قیمت و اهمیت آن کلاشیلدی . شیمده
هانگی اسفاری مطالعه اینک دها فائده‌منی او لدیفی آراشدیره لم :
بو بوك قو ماندانلرک اجرا ایتدکلاری یوزی متباوز سفرلری
اصولی دائره سنک او قو مقیق ، جوق زمانه متوقفدر . بومابده سوزی
ینه مشهور بو بوك قو ماندانلره بر اقم :
مارشال فوش « حریم سوق راداره‌سی » نام از نده دیبورکه :
وقت صلحده برادر دونک دماغنی تریه اینک و آنی صورت دانه‌ده
حرب ایله افت ایتدرمت انجوون ناد نخ قدر هئاللری جوق بر کتاب
یوقدر . حریم‌دها عالی بر نفعه نظردن مطالعه‌ای در سه کوربر رکه ؟
حرب آز ویا جوق و اضیح ، تقابل اینک اردونک معا به بیدر .
اتخاذ او لان قرادلرک دو غرولغی مبدانه چیقاران اسباب ، شرانط
دانما ماضیده کینک عینیدر . از تکان او لان عنی خطالر هار عیق
مغلوبیتلره منجر اولور . زبرا فن حریم ماحذلری عینیدر .
قونت (بورق) ک دیدیکی کی اصلوں حریم او کرنه نک اید . من چه
حرب یا پانلری آ کلامنگه چالیشمایلدر . تاریخ حربک مدخلی ایسه
قرار کاهلردن بوده حرکات سوق الجیشه نک تدقیقندن باشلار .
مارشال فوشک دیدیکی کی اول امرده حرکات سوق الجیشه نکه

تدقیقیله ایشه باشلامق ایجاب ایدر . ناپولیونک اسفاری ، اردو لرک سوق و اداره سی حقنده بزه ، پک اساسی قواعدی و بونلر ، تطیقاتی کوسترد . بناءً علیه تاریخ حرب مطلعه سنه ، ناپولیونک اس-فارندن ماشلامق موافقدر .

جنرال (رناردی) نک مطالعاتیه: «اسکی حربرلرک مطالعه سندن
مالکز سوق الجیش قاعده لری او کرمه نیلیر . تعییه حرکات و قواعد بینی
او کرنه ک و استقبال ایچون قطعی اسلر چیارمچ ؟ آنجق صوک
محاربه لری تدقیق و تحلیل ایله ممکندر . بوندن بشقه زمان و قوعی
اعتباریله اک یقین اولان حربرلر ، دها اطرافی بر صورتده تشیت
ایدلشدر . حالبوکه اسکی سفرلرک برجوک اسباب و عواملی ؟ حالا
جهویات ایجنه فلامشدتر . بنارین کرک دها مکمل و تفصیلاتی پارلشن
اولما سندن و کرک بربک دورک باشلانفیجی اولدیفندن موئسکنک
سفرلریله بوندن صوکره کی اسفاری مطالعه ایتمک دها زیاده استفاده
نمیشدر .»

هر نقدر حرب اسلامی دیگش مز ایسه ده ؟ عاد بزرگ طبایع
و اخلاقه، عسکری شکیلاترینه، دارالحمر کاتک احواله و سائنه
خبره و موافقه کوره تفرعات جهتیله تمدیلات او فرار.
مثلا : حرب اص-ولارینک طرز تضییقی؛ بانقان، مانچه و ری و با
آفقا دارالحمر کاتل نده بشقه شکله اندکشاف ایدر.

آفریقای جنوبی حرب کی آذ منروع ، فسماً مسکون و یولسز
در منطقه‌ده ، کوچوک اردو لره بایله جو حرکات اصوللری ؛ او روپا کی
تماماً مسکون ، مخابره و مواصله و سائنسی ایله دلو و منروع بر
قطعه‌ده ، بویوک اردو لرك تطیق اینده بیکلری اصوللردن البت

غرفقیدر . کذا دیکزه بوبوک کولارونه لری حاوی بردار الحركات ایله ؟
واسع جو لار ده تعطیق اوله حق اصوله ؟ یکدیکربنے بکزه من .
وسـ اـنـظـ مـدـنـیـهـ دـنـ محـرـومـ اوـلـاـنـ مـانـچـ وـرـیـ دـارـ الحـرـکـاتـكـ ،
شـنـدـوـ فـرـیـ آـزـ ، بـولـلـرـیـ فـنـاـ وـ طـارـضـلـیـ اـمـدـیـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ رـوـسـ -
ژـاـپـوـنـ سـفـرـیـ ، مـشـکـلـاتـ وـ بـطـائـشـهـ حـرـبـانـ اـیـتـشـدـیـ . قـسـماـ اـرـاضـیـزـهـ
اوـیـفـوـرـ اـولـقـ اـعـتـابـلـهـ رـوـسـ - ژـاـپـوـنـ سـفـرـیـنـکـ مـطـالـعـسـیـ شـایـانـ استـفـادـهـ درـ .
بورـایـهـ قـدـرـ مـطـالـعـسـیـ توـصـیـهـ اـبـتـدـیـکـمـزـ اـسـفارـ ؟ يـالـکـزـ عـسـکـرـیـ
مـعـلـوـمـاـتـقـزـیـ توـصـیـهـ خـدـمـتـ اـبـدـ . تـارـیـخـ حـرـبـ مـطـالـعـسـنـدـنـ مـقـصـدـ ؟
عـیـفـ زـمانـهـ هـمـلـکـتـمـزـکـ عـسـکـرـیـ حـفـرـ اـفـیـاـنـیـ اوـکـرـنـکـ وـمـلـتـمـزـکـ
قابلـیـتـنـیـ آـکـلـایـدـرـقـ قـوـةـ مـعـنـوـیـهـ منـیـ دـهـ تـزـیـدـ اـیـمـکـدـرـ . بـنـاءـ عـلـیـهـ قـوـاـعـدـ
حـرـبـیـهـ دـنـ بشـقـهـ ؟ استـقـبـالـهـ دـارـ الحـرـکـاتـ اـولـهـ حقـ اـرـاضـیـزـتـ قـیـمـتـ
عـسـکـرـیـهـ سـنـیـ وـکـنـدـیـ عـسـکـرـ صـنـلـهـ مـخـصـ اـولـهـ حقـ قـوـمـشـوـلـرـ مـزـکـ اـحـوـلـ
عـنـوـیـهـ لـرـبـلـهـ حـرـبـدـهـ کـیـ قـاـبـلـیـتـلـرـیـ خـیـرـهـ اوـکـرـنـکـ ، غـالـیـتـ وـ مـنـلـوـیـتـمـزـکـ
سـبـیـلـرـیـ خـدـقـیـقـیـ اـیـدـهـ دـکـ عـبـرـ آـلـمـقـ وـ دـوـیـهـ جـفـمـزـ سـوـیـنـجـ وـ کـدـدـلـرـ نـأـیـرـیـلـهـ
معـنـوـیـاـتـ قـوـتـ وـشـدـتـ وـبـرـمـکـ ؟ جـسـیـاتـ حـالـیـهـ وـطـبـیـوـرـانـهـیـ تـنـ وـاعـلاـ
ایـلـکـ اـبـجـوـنـ دـهـ کـنـدـیـ اـسـفارـ مـنـزـیـ مـطـالـعـیـهـ مـجـبـورـزـ . توـسـایـهـ دـهـ
ماـضـیـدـهـ کـیـ قـاـبـلـیـتـ وـاقـتـدـارـیـزـ وـ اـسـبـابـ تـعـالـیـ وـ اـنـخـطاـطـمـزـ حـقـنـدـهـ مـهـمـ
درـسلـرـ آـلـمـقـ وـ استـقـبـالـمـزـهـ اـمـنـیـتـلـهـ بـقـقـ قـدـرـتـ وـاقـتـدـارـبـنـیـ قـازـ آـمـشـ اوـلـوـرـزـ .
افـرـادـ مـزـکـ قـیـمـتـ وـقـاـبـلـیـقـ نـظـرـلـوـنـدـهـ تـجـسـمـ اـبـدـ . شـوـ اـسـبـابـ بـنـاءـ
اـجـدادـ مـزـکـ بـلـکـ شـانـلـیـ مـظـفـرـیـاتـیـ اـحـتوـاـ اـیـدـنـ : قـوـصـوـوـهـ ، نـیـکـبـولـیـ ،
واـرـنـهـ ، اـسـتـانـبـوـلـ ضـبـطـیـ ، جـالـدـیرـانـ وـهـاجـ سـفـرـلـیـ وـلـکـ آـجـیـ
حـزـیـتـلـهـ دـوـلـوـ : [۱۲۹۳] . عـمـانـلـیـ - رـوـسـ سـفـرـیـلـهـ بـالـقـانـ حـرـبـیـ
مـطـالـعـهـ اـیـمـکـ شـرـطـدـرـ .

حرب عمومیده تعییه اصول و قاعده‌لری مناداً دیکشیدی .
چونکه اسلحة‌هه پك مهم و عضیم ترقیات وجوده کادی . طیاره
و ناقله؛ حرب و سانطی اوله درق تکمل و تعم ایتدی . فن استحکام
پك ریاده ازکشاف ایتدی . طوبینگ بلا فاصله نزیدیته محدودیت
کورولدی . بر تعریض ایچون بیکاره، طون مهمات و ساز مالزمه
حریبه یه لزوم حاصل او لدیندن ، نقلیات (کری خدمات) پك
بویوک قیمت قزادی . موضع حربی طولایسیله حرکات پك بعلی
جریان ایتدی . وسائله وبالخاصه وسائله مخازه تنوع
و تکمله مظہر اولدی . او جله ظفرک یکانه عامی او لان انسان ،
بو دون عظیم ملزمیه محتاج ، زقره محرك شکلی آلدی و بوصورته
انسان قویله مالزمه ، بر جردن آیری ایش کورده . حکم بر حالده یکدیگر له
اربیاط نسب المدی . حرب عمومیده پك مختلف و امثالی اشکال
مخازه ظہور و یکی کی تعییه اصوله لاری تطبیق ایدلدی . بناءً علیه
حرب عمومی نی ده؛ ایج، تدقیق و مطالعه لار مدر .

هر تورک کوکسی افتخارله قمارتاو و تورک اردوسنک نه قهار
بر قوت او لدینی حهایه اعلان ایدز ، مفاخر و خارقالره دولو استقلال
حر نزی؟ بالکنیز بز عسکر لردکل ، بوتون تورکارک او قومی فرضدر .

۳ - تاریخ ناصل او قوئه لیند ؟

وقایع حربیه نک علی العاده مطالعه‌سی بیله معنوی بر تأثیر بر افیر .
مثلما : عسکری تاریخنده ؟ فا بر حرکت ، فرار سزلق و تردد ازی ،
معنوی و شخصی نه صناناق ، خود بیملک وجهالتندن متولد بر مغلوبیته

او قورسق ؟ کیفمز قاجار و بالعکس قهرمانجه بر حرکت ، اجرا آته سرعت وجسارت ، بحرانی آندره متأثت کوس تولدیکنی کوروسه ک ؟ خوشمزه کیدر . مسلک نامنه مقتخر او لورز و بوایی حرکتی نقلید ایتمت و افراد منی بوبونده یتیشدیرمک معنویاتزی بوکسلتمک هوی طوغار . ساده ده تاریخ مطالعه سنک نظری و عملی فائدسی بوق ایسه ده ؟ معنویات یوکسلتی طولایدیه بحر نل آندره قیمتی بلک بوبوکدر .

عسـ کـرـیـ نـاـ بـخـ مـطـالـعـهـ زـدـنـ مـقـصـدـ ؟ يـالـکـزـ قـوـایـ مـعـنـوـیـهـ بـنـ یـوـکـ لـتـمـکـ کـلـارـ . بـلـکـ قـوـاعـدـ وـ اـصـولـ حـربـ اوـکـرـنـتـ وـ واـ وـ قـایـمـدـنـ یـکـ اـسـاسـاتـ نـظـرـیـهـ استـخـرـاجـ اـیـمـکـدـرـ . بـوـغـایـهـ بـهـ وـ صـولـ اـیـجـوـنـ وـ قـابـعـ حـرـیـهـ بـ . توـنـ تـفـرـعـانـیـلـهـ آـمـقـبـ وـ نـتـیـجـهـنـکـ یـعـیـ غـالـیـتـ وـ یـاـ مـفـلـوـبـیـتـ الـ دـرـینـ سـبـلـرـیـ ، تـدـقـیـقـ وـ تـعـمـیـقـ اـیـمـکـ لـازـمـدـرـ . بـوـصـوـرـتـهـ وـ قـایـیـ ، جـانـیـ وـ روـحـلـیـ بـرـصـوـرـتـهـ اـحـاطـهـ اـیـمـکـ مـمـکـنـدـرـ . بـوـنـکـ اـیـجـوـنـدـهـ سـفـرـکـ حـرـیـانـ اـیـتـدـیـکـ دـوـرـدـهـ کـ اـصـولـ حـربـ اـدـارـهـ حـرـکـانـهـ مـؤـزـرـ اوـلـانـ اـسـبـابـ سـیـاسـیـهـ ، دـاخـلـیـهـ وـ مـالـیـهـیـ ، طـرـفـینـ قـوـمـانـدـهـ مـلـرـبـنـکـ شـخـصـیـتـهـیـ ، طـرـفـینـ قـطـعـهـ اـنـکـ تـشـدـیـلـاتـ وـ قـیـمـتـ عـسـکـرـیـهـ لـرـبـنـیـ ، اـسـلـحـهـ وـ تـجـهـیـزـاتـ حـرـیـهـ لـرـبـنـیـ ، اـکـالـ وـ اـعـاشـهـ خـصـوـ صـاقـلـرـبـنـیـ ، اـحـوالـ مـعـنـوـیـهـ لـرـبـنـیـ ، اـرـدوـنـ لـشـکـلـ اـیدـنـ مـلـتـرـکـ اـخـلاقـ وـ عـادـاتـ وـ درـجـهـ تـرـقـیـاتـیـ وـ اـحـوالـ جـفـرـافـیـاـنـیـ نـظـرـ تـأـمـلـهـ آـمـقـضـیـدـرـ . آـنـجـقـ بـوـشـکـلـدـهـ وـ تـامـ مـعـلـومـاتـ سـایـهـ سـنـدـهـ تعـقـیـقـ اوـلـنـهـ جـقـ بـرـ سـفـرـدـنـ اـعـظـمـیـ اـسـتـفـادـهـ اوـلـورـ . وـ طـرـفـینـکـ حـرـکـانـهـ حـاـکـمـ وـ مـؤـزـرـ اوـلـانـ ، عـادـیـ وـ مـعـنـوـیـ عـوـاـمـیـ اـدـرـاـکـ مـمـکـنـ اوـلـورـ . بـالـتـیـجـهـ وـ بـرـیـلـهـ جـلـنـ حـکـمـ ، اـسـتـحـصـالـ اـلـ اـیـدـیـلـهـ جـکـ فـکـرـ دـوـغـرـیـ اوـلـورـ . تـارـیـخـ حـربـ

معنالعائشه دقت نظره آنچه عموسي اساسله بونلردر .
يعني وقایع حربیه عملی و تطبیق بر اصول ایله تعقیب ، قوتلرک
وطامک نتیجه به اولان تأثیراتی اوکر نمک ایچون الا اوافق تفرعاته
قدرتخود ایمک ایجاد ایدر .

شاید او قوانان و قایعدن و محارباتدن ، عموسي نتیجه لر و قاعده لر
چیهارمه مطلوب ایسه ؟ او زمان مذکور سفرک ادواه مختلفه سی .
دها شمولای بر قطعدن تدقیق ایمک لازمدر . من بلا کافی در حه
یو کسکدن باقان بر راصد ، زمینک بوآون عوادضف ایجه فرق و تمیز
ایتدیکی کی وقایع حربیه ده ؟ یو کسکدن بر نظر له و خطاوط عمومیه سیله
احاطه ایمک لازمدر . بو قدری ده کافی دکلدر . بلکه عینی شکل
وطیعته حربان ایمک دیگر سفرلرک ، مشابه صفحات حربیه سی ده
خروب غروب تدقیق اولونمی صورتیله او دورک قواعد اساسیه .
تصیف و نشیت ایدلش اولور .

هر ایکی اصولده حادثاتک سطحی بر صورته مطالعه سی مضر دره .
چونکه پا کاش فکر لره سبب اولور . هر ای و فا حرکت دامما
موقیت و پا غلویته منجر اولماز . این ترتیب اولونمیش بر پلانه
مطابقاً موقیته ایصال ایمیز . حربده موقیت ، پلان ترتیبندن باشقة
(طالع حرب) دنیلان اسرارانه بیز و غر قابل حساب و نقدبر بر
طاقم مؤثراتده نابادر . بناءاً علیه تاریخ مطالعه سی قولای بر پیش .
دکلدر . آنچه منتظم راصوله رطابت ایدلک شرطیله تاریخ مطالعه نندن .
بر فائده تأمین ایدلیبر .

تاریخ برفن در . بونکده قاعده لری ، اص-ولاری ، ترمیلری .
واردر . مطالعه باشلاهمدن اول بونلری بیلمک لازمدر . بو باده
موجود اصوللرک باشیجه سی : تحیلی و مقایسه ای مطالعه اصولاریدر .

تحلیلی اصول : و قایعک عیناً حکایه‌سی ، جریان ایتدیک
شرائط تحریسی و حدائق کیکدیکریله اولان رابطه و مذاقباتیک
میدانه جـقارلسی صورتیله یاـلان طرز مطالعه‌در . فقط عسکری
محـلـر اـنـزـیـا کـسـدـی اـجـهـارـتـه نـاـبـع قـالـدـقـلـرـنـدـن نـاـرـخـدـن آـلـهـحـقـ
حقـقـی دـرـسـلـرـ تـبـدـیـلـ شـکـلـ تـمـشـلـرـدـرـ . مـطـالـعـهـ اـبـدـرـکـنـ اـیـجـهـ تـدـقـیـقـ
ایـتـهـ دـرـ بوـ تـحـلـیـلـاـنـ اوـلـدـیـهـ کـیـ قـبـولـ اـجـهـ مـلـیدـرـ .

مقایسـلـیـ اـصـوـلـ : وـ قـایـعـ مـاضـیـمـکـ ، بـوـکـونـکـ وـ سـائـطـ اللهـ
ناـصـلـ حـرـیـانـ اـیـدـهـ حـکـمـیـ نـدـیـقـ وـ مـطـاـمـدـرـ . بـکـمـشـ وـ قـدـلـرـکـ بوـ
کـوـنـکـ فـاعـهـ لـرـهـ توـفـیـقاـ طـرـرـاـحـرـاسـیـ نـدـیـقـ سـایـهـسـنـدـهـ ، وـ قـایـعـ سـالـهـ
دنـ حـالـاـ . حـیـ استـفـادـلـیـ دـوـسـلـرـ اـسـتـخـرـجـ اوـلـهـ بـلـیرـ
برـیـوـکـ فـرـهـدـرـیـقـ دـمـاـنـتـ نـاـرـخـنـیـ یـاـزـارـکـنـ «ـ زـمـنـ حـاضـرـ اللهــ»
ماـضـوـنـیـ مـقـیـسـهـ بـتـدـکـ حـکـمـلـمـزـ آـنـجـقـ اوـمـقـیـسـهـ لـرـلـهـ تـکـمـلـ اـبـتـدـیـ »ـ دـیـمـشـدـیـهـ
تحـدـلـیـ وـ مقـایـسـلـیـ اـصـوـلـارـکـ هـرـ اـیـکـیـسـیـ دـهـ فـانـدـهـ لـیدـرـ ؟ـ فقطـ
عـسـکـرـیـ نـاـبـعـ مـطـالـعـسـنـهـ باـشـلـامـدـنـ اوـلـ ، بـوـکـونـکـ اـصـوـلـ حـرـمـهـ
(ـلـبـهـ ،ـ وـقـ الجـیـشـ قـاـعـدـهـ لـرـیـنـکـ) اوـکـرـهـنـیـلـسـیـ لـادـمـدـرـ . آـنـجـقـ
بوـمـعـلـومـاتـ سـایـهـسـنـدـهـ نـاـرـخـنـدـهـ کـوـرـهـ حـکـمـزـ وـ قـایـعـ سـالـهـنـکـ ، بـوـ
کـوـنـکـ وـ سـائـطـ وـ قـوـاعـدـهـ توـفـیـقاـ نـاـصـلـ جـرـیـانـ اـیـدـهـ جـکـنـیـ حلـ اـیـمـکـ
مـمـکـنـ اوـلـوـرـ اـیـشـتـهـ اـصـلـ اـسـتـفـادـهـ دـهـ بوـقـطـهـ دـهـ دـرـ .

بر وضعيت تاریخیه نک مطالعه‌سی

نارخ حرب مطالعه ایدر کن هر بکی وضعیت قارشیستنده کندیمزی
بو تو ماند انلرک بربته قویه رق عیف وضعیتده، نه یا بلق لازم کله حکم
تدقیق ایتمک یعنی بر مسئله حربیه حل ایدر کی او لا بالذات قرار
عو بر مک، بعده حقیقتده حریان ایدن و قاهی او فویه رق فراریمزه
حقیقی قارشیلاشدیر مق لارمدر. ایشه بویوله مطالعه‌یه «بر وضعيت
تاریخیه نک مطالعه‌سی» دینور که اک فائدی بر اصولدر. بو سایده
اس اس حرب قاعده لربته نفوذ قابل اولور. بالعموم ضابطامک،
بو طرزه نارخ مطالعه‌سیله تربیه فکریه‌یه اهتمام‌ری شرطدر؛
چونکه سفرده هر آن پک مهم مسائل حربیه نک حلی قارشیستنده
قالیه جقدر. بوکی آندره سریع وابی فرار ویره‌یه لملک، آنچق
وقت حضرد مهادیاً چالیشمیق ایله مکاندر.

بر وضعيت حربیه نک مطالعه‌سی ایجون بروجه آن خصوصاتک
بیلنمسن احتاج وارددر.

- ۱ - قوای مادیه : هر شیدن اول قطعاتک قوتلرینی،
موقدلرینی، عانه ومهه ات مهانی، کری خدمانی و موحد ایسه-
دوناگانک وصیت وقوه مادیه سخن بیلمک ایحباب ایدر.
- ۲ - قوای معنویه : قوه معنویه حقنده معلومات استیحصالی
یک زیاده اهمیق حائزدر. بالکن اس و قوماداده قدرت ومهارت
حریک قازانیلماسنے یکاه سبب اولا ماز. بو باده اک مهم مؤثر،
اردوده کی قوه معنویه نک درجه سیدز. تاریخنده بوکا دادر پک چوق

عنهاللر موحدوددر . بناءً عليه بروضعيت حربه نك تدقيقنده ضابطان
و افرادك ، اركان حربيه و قوماندا هيئتك احوال دو حربه لريني ده
طنيني لازمدر .

۳ - وضعیت سیاسیه : اتخاذ اولونه حق قراره ، کرک
خاچی و کرک داخلی وضعیت سیاسیه مهم تأثیر احرا ايدر . حال
حاضر حربلرنده وضعیت سیاسیه ، يالکنzer سفرک بداقتنده دکل ؟
يلکه بوتون حربک دوامنجه مؤثردر . بناءً عليه سوق الجیشجه مهم
برقرار ويريانه حکی زمان ، وضعیت سیاسیه نك صفحات احبره سی
ایچه دوشونیلمه ليذر .

۴ - وضعیت مالیه : عصر حاضرك جسم اردولری ، يك چوق
یارهه احتياج کوسـنـمـکـدـهـدرـلـرـ . دورین اوـلـانـ برـحـکـوـمـتـ ،
بالـآـخـرـهـ مشـکـلـانـهـ معـرـوضـ قـالـامـسـ چـونـ حـربـهـ آـتـیـمـزـدنـ اوـلـ ؟
سـیـاسـیـ وـمـالـیـ بـرـطـافـمـ تـدـایـرـ اـتـخـاذـ اـیـمـسـیـ لـازـمـدرـ . بنـاءـ عـلـیـهـ بـرـوـضـعـیـتـ
سوقـ الجـیـشـ نـكـ مـطـالـعـهـ سـنـدـهـ ، باـرـهـ مـسـئـهـ نـكـ حـرـکـاتـ درـحـةـ تـأـثـیرـیـ
تمـأـمـلـ اـیـمـلـیدـرـ .

۵ - استخبارات : يك مهمندر . شـانـ اـمـنـیـتـ مـذـابـعـ
وـ وـسـائـطـ يـلهـ منـهـادـیـاـ وـمـنـظـمـاـ مـلـوـمـاتـ اـسـتـحـصـالـیـ ، وـقـنـدـهـ وـدـوـغـرـیـ
قرار وـيرـهـ سـیـامـکـ اـبـچـونـ شـرـطـدرـ .
وضعیت حربیه شـوـ صـورـتـهـ ثـبـیـتـ اـیـدـلـدـکـدنـ سـوـکـرـهـ مـخـلـفـ
ماـخـنـالـلـرـ وـ صـورـتـ حـلـلـرـ دـوـشـونـلـوـرـ . دـوـغـرـیـ قـرـارـ وـيرـهـ سـیـامـکـ
ماـبـچـونـ بـرـوـجـهـ آـنـ اـصـوـلـهـ رـطـابـتـ اـولـوـرـ :

آ - وضعیت مناقشه سیله قرار : هر شیدن اول نه
ها پیامق ایسته نیلدیگی مناقشه ایدیلیر. اجراسی تصور اولونان حرکات
جس-بینه نک شکلی ثبت ؟ یعنی ویریله جک قرار ، یا پیله حق بنامکه
تمیلیدر . قرار ویره بیلمک ایچون مقصد و هدف ، واضحًا تعین
ایمک وبو حرکتی خصمک اراده سنه تابع اولمادن باشہ چیقاره فی
دوشونت لازمدر . دشمنک متحمل حرکاتی حقنده شبه و تردد
دوشیدارک تعرض پروزه لرخی حاضر لامق و بعده دشمنک ، حرکاتی
منع ایچون نهایت قابلنده اولدیغی دوشونک وبو کا میدان ویرمه جک
تدایر الخاذ ایمک لازمدر . قرار اعطای اسدز ؟ او لا وضعیت
اطرافیه مناقشه ایتل و دانما محاکم دن قرار دو غمه لیدر .

ب - اجراءات : قراردن صوکره صره تدایر اجرائیه
کلیدک ؟ بوده حرکات پلاتی تشکیل ایدر و امر شکلنده ثبت
اولور .

ج - وسائل و قوای اجرائیه : ویریله جک قراری ه
تعبعات ساحنه چیقارا حق موجود وسائل و قوای حربیه مزدرا .
اجرا آنده آلامامق ایچور اشبی وسائل و قوای حربیه مزی اولدیغی
کی نقدیر و حساب ایمک ، هیچ بر زمان خالانه قایلمامق لازمدر .
حرکات اصلیه استقامته قولانیله جق وسائلک و پایله جق حرکاتک
ایچه ثباتی و قرارده کوره احراء کافی قطعاتک حساب و تقسیمی
اهیتلی بر صورته ملاحظه ایدلیلیدر .

د - اراضی : اراضی ، حرکات اک مؤثر عواملدن بریدر -

بناءً عليه قرارك صورت احراسه، اراضينك مساعد او لوب اولماديني
او بلجه دوشونوللیدر.

ه - ارزق و مهماتك اكمالي : حركات و احراتك

سکته يه اوغر امامى ايجون ارق و مهماتك اكمالي مسئله سو ۰ ه
هر آرد دوشونيله جلت اك مهم رکفه تider. در چه ملاحظات - و الحديشه .
بوتون بوملاحظاته تقدم ايدير؛ فقط و كونكى هريم فوتبره قوه ماده ن
ذات ، کري خدمتني تنظيم تمدد يعى حر ديك دو محى هم سجه ه
قطمهاتك عاشه و مهماتي اكمال يده حلث و سانصه ملك لـ .
ایلري حر كته بجمكى خاطرته کشته من عكسي ولاست و هزهنى
موحددر. اكمال خصوصاتي بک ناك ، جوف آوج بر يـ .
تارىخىز بو اهالك بوبوك آحـ . شاهددر .

و - خصمك محتمل حركاتي : بو ابهودر دشـ . قشـ

و خريطة او زرنده بسيط ومسئله حل ايديلـ دور مشرکي فـ ۱ ويرـ هـ .
حال و كـه قـشـ به دـشـنـكـ بـراـدوـسىـ موـحـودـ . حـربـ اـسـ . وـ
مقابـنـ قـوتـلـرـ بـجاـلـهـ سـنـدنـ باـشـقـهـ بـرشـىـ دـكـلـدـرـ . سـنـاهـ ۱۹۰۰ـ يـاـپـيـلـانـ
بوـكـوـزـلـ بـروـزـهـ يـهـ ، دـشـنـكـ مـانـعـ اوـلـهـ يـلـمـسـىـ پـاـكـ مـحـنـمـلـدـرـ بـولـكـ.
اـيجـونـ خـصمـتـ محـتمـلـ حـرـكـاتـيـ دـهـ ، اوـلـدـرـ کـشـهـ چـالـيـشـمـوـ وـ خـصمـتـ
حـرـكـاتـيـزـهـ ، نـهـ صـورـتـ وـ شـكـلـهـ مقـاـلـهـ ايـدـهـ يـهـ لهـ حـكـيـيـ دـوشـونـكـ
ايـجـابـ ايـدـرـ . قـاعـدـهـ دـشــنـ بـزـمـ اـيجـونـ اـكـ مـضـرـ کـنـدـيـيـ اـيجـونـ
اـكـ فـانـدـلـيـ حـرـكـاتـيـ اـخـيـارـ ايـدـهـ جـيـكـدرـ

ز - فـوـائـدـ وـ مـحـاذـيرـ : اـحرـاـ اوـلـوـنـ جـقـ حـرـكـامـكـ فـانـهـ . وـ مـحـذـورـلـيـ دـهـ تـدـقـيقـ وـ موـازـنـهـ ايـدـلـلـيـدـرـ .

ج -- محتمل نتیجه : اک نهایت استحصالی هکن نتیجه‌ی
دوشوندکه صرہ کلیر . اکر بونتیجه، تمقیب اولونان مقصدی نامین
ایده-بلیورس-ه؛ صودت حل اییدر . عکس تقدیرده حرکتمنز
نظر یاچه نقدر دوغری اولورسه اویسون ؟ بعضاً بوقراردن صرف
نظر ایدلسی دها فائدلی اویور .

ایشته بوتون مختلف احتمالار ؛ بووجهه تدقیق و مناقشه ایدیلیر،
ا-باب موحبه ذکریله بالنتیجه اک معقول اولانی ببول اوینودکه ؟
بوسابده اک دوغری قرار ویرلش اولور .

وقایع ماضیه‌نک طالعه‌سی حقنده اک فائده‌لی اصولی

تلخیص ایدهم : ناریخ حربی حکام او قورکی سطحی بر صودنده
کوردن پکیرموب ، و قایمی بوتون تفرغ‌انیله تدقیق و تحلیل ایده‌دک
نتابع حربک ا-بابی تعمیق ایتمک لازمدر . هریکی وضعی ؟ اولاً
بالذات مناقشه و حل ایتمک و بعده قراربیزله حقیقته ویریلاز قراری
قارش-پلاشدیر مق ایجاد ایدر . نخ اصم قومانداندن برینک اتخاذ
ایلدیکی مهم بر قراری ، تنقید ایدزکن ؟ قوای مادیه و معنویه ایله
احوال سیاسیه و مالییه ده داخل ح-باب ایتمث لازمدر . مطریعن
حومانداندن قرارلری ، ناریخ حربده موجود حرکات حربیه
ناصرلرندن استخراج ایدیلیر ؟ فقط بوابده امر اک طرز تحریرینه دکل،
محظیات اساسیه سنه اهمیت ویریلیر . دها صوکره احرآت صفحه‌سنہ
پکیلیرکه بوده ، باهمل حرب ساخته‌سنده جریان ایدن و قابیه ؛
تاریخ‌خدن او قوبه‌رق او کرمه‌نیلیر . اک نهایت صرہ حرکاتک تنقید و
مناقشه سنه کایرکه ؟ اک فائده‌لی قسمی تشکیل ایدر ؟ فقط بونتیجدن

غايه استقباله عيني وضعیت قارشیستنده قالندیاني زمان ، عیني خطابه دوشمه مك خصوصي تأمین ايمکندر . اجرا آنك تنقیداتنده ، قوماندانك قواعد اساسيه ناصور تله مخالف بر حررنده بولوندياني ونه کي خطالري ارتکاب ايتديکي مناقشه اولونمليدو .

اراضيدن حسن استفاده ايدلشمي ؟ کيرى خدمان اين شرائط داخلنده حريان ابتمشى ؟ صورت عموميده نه کي نتيجه استحصلال او لونش ؟ بونتيجه صرف اولنان انکارله متناسبى در ؟ .... اخ خصوصيات تنقید او لنور . حرکاتك بوصورتله تنقیدندن صوکرم بويله برو ضعیت قارشیستنده اك موافق صورت حل تحرى او لنور و تحليل ايديلان و قواعدن درسلر چيقارملىغ . چونكه حرملك اساس قاعده لرى هيچ برا زمان ده كىشىز . آنچق بوقاعده لرك طرز تطبيقات قاعده تمامله نابع او له رق تعديلانه او غرامشد .

بروجه بالاصول داخلنده هر ضابطك ، تاریخ حرب مطالعه سبله فكر ادمني يايسي و كنديني مستقبل حريله ايجون معلومات لازمه ايله مجهز قىلىمى بىك ضرورىد .

ایکنچی قسم

۱ - حرب ناصل حاضر لانیر ؟

حرمک غایه سی ؟ خصمک منابع و قوای حریمه سف احنا ایده رک
دشمن همایکنی استیلا ایتمک و بالتبجه دشمنه ارزو و مرامزی حبرآ
قبول ایتدير مکدر . حربده بوغامه وصول ؟ ظن ایدلديکی کبی بسیط
نمایاوب وقت حضر و سفرده نهادی استحضرات و مسامعی بی ایجاد
ایتدير مکدر در .

صلح و سکون و هر نوع منابع ملینک محافظه سی ؟ آنجق داما
حرمه حاضر قوتلی و مکمل برادر و ایله نامین و ادامه ایدبله بیلیر .
ضعیف بر حکومت ، وطنی ایچون فلا کت ، قومشولری ایچون ایسه
بو بوك بر تهلکدر .

وقتله حربلر ، کوچوک مقیاسه و بسیط و سائطله اجرا و قیصه ،
پوزمانده استاج ایدبلیردی . اور مانلر دانگی اردو موجود او مادری یافدن
حضرده تعلم و تربیه و استحضرات سفریه ایله اشتغال ایدلمزدی .
سفر و قوعنده ، کوکلی واخرنلی اونق او زره طوبلان افرادن
پراردو تشکیل او لند و اشبوا نغير حام ارد دولریله حرب ایدبلیردی .
علی الا کثر ایکی دولت آراسنده جریان ایدن بو حربلر ، بر ایکی
محاربه بی متعاقب و خصمک بر قسم اراضیسی استیلا ایدبلیر ایدلز
ختام بولوردی . علم و عرفانک ، حس ملی و اجتماعیک ترقی و
ناتکنافی ؟ و سائط حریمه نک تنوع و ترقیسی ، مکافیت عالمک قبوانی
موجب اولش و حربک شکل و شرائطی دکیشدیر مشدر .

حال حاضر حرب‌یاری ؟ مملکتک بوتون قوت و منابعندن استفاده
نمایدیله رک وجوده کتیریلان ، ملی اردو لره اجرا ایدلکده در .
ملتلر ، برچوق مناسبت و متفق‌تلره یکدیگرینه مربوط اولدیفندن
استقبال حرب‌یاری ، عموم حکومتلری علاقه‌دار ایده جکدر . بناءً
علیه بعدما حرب‌یاری ، بالکن ایکی دولت آردسنده دکل ؟ بلکه ایکی
هیأت متفقة دولیه آردسنده جریان ایده جت و هر درلو و سائط‌حرب‌یه
و فنیه ایله مجهز ملی-وندرک چار پیش‌مسنی ایجاد ایتدیره جکدر که ؟
استقبال حرب‌یارینک اوژون و مشکل ، پک چوق فدا کارلچ و
محرومیتلره قاتلانمی موحباً ولا جنی شبهه سزدرو . (حرب عمومی کی)
زمانز حرب‌یاری ناصل قازانیلیر ؟ وقت حضوره متادی

حساعی ابرازیله ائتلاف ویا اتفاوله عقد ایده رک قوت‌لئمک ؟ مملکتک
جائی و جائز بوتون و سائط و منابعندن اعظمی صوزنده استفاده
ایده رک کیفیت و کنتجه قوتی ، منتظم و معلم راردو وجوده کتیرمک ؟
عامر و مدبر بر قومادا هیئته مالک اویلو ؟ سفری اردونک بوتون
احتیاح‌لرینی احضار و تأمین ایتمک ؟ ایجاد ایدن محلارده قلمه و مستحکم
لیانلره اس‌الحرکلر وجوده کتیرمک ؟ مملکتی هر درلو و سائط و
مؤسسات مدنیه (وسائط مختلفه مخباره و مواسنه ؟ بروی ، بحری و
هوائی و سائط نقلیه ؟ هر نوع اسلحه و تجهیزات فابریکه‌لری) ایله مجهز
قیلمق ؟ سفر بر لک و تجمع سوق‌الجیشی بی اک پیصه زمانده اکال
ایده رک خصمہ نقدم ایتمک ؟ ملته ، مدافعته ملیه‌نک اهمیت و قدسیتی
ایله مناسب و طنی و ملی بر تربیه و رمک لازم‌درکه ؟ آنجق بوله
ناسابلی است‌حضار‌الله یعنی دامنا حربه حاضر بولونقله ، حرب قازانیلیر .
بردولنک حربه حاضر لامنی اولسی ایچون ؟ هر شیدن اوله

ملنک بالذات کندیسته واردوسنه استناد ایده رک موجودیت و منافعه هر زمان کندی قوتیله محافظه واستحصال ایده جک رحاله کلی ی تانیاً اشتلافه و یا اتفاقه عقد ایده رک دها زیاده قوتلسمی لازم در . بناءً علیه حربک احضار نده ؟ سیاسی ، عسکری و ملی اولنق او زدم مختلف ساحه لردہ مشترک و متهدی مساعی ابرازینه احتیاج وارد ر .

۱ - سیاسته حرب ناصل حاضر لانیر ؟ مالقان حربنده او لدینی بی متفق دشمن اردو لری قارشیسته ، بالکن باشمزه قاله ردق منفرد آ از یلمک ایچون اتفاق و یا اشتلافه عقدینه مجبوریت وارد ر . کرجه انسانک باشقه لرینه محتاج او لمده کندی ایشی بالذات کودمی ؛ اک دوغری بر حرکت ایسه ده ؟ ماهی مشترک دشمنلر مزک ، علیهمزه اتفاق ایده رک بزدن دها قوتی اردو لر و حوده کتیره حکلرینی ده شوه رک بزم ده ، عین طربقی الزام اینه مضر و ریدر . عکسی بادی ؟ فلا کتدر . بناءً علیه بر طرفه قویمه که دوام ایله بزاره دیگر طرفدن منابع و آمل سیاسیه سی نزه یقین دولتلرله ، تداهی و یا تعرضی اتفاق و اشتلافه عقد ایده رک انجابنده منافع مشترک بین برابر جه تأیین و مدافعته چایشمه ق لازم در . بوکی اتفاهم هم حربیده ، ظفری نامین ایده رهم ده حضرد ، حربدن احتسابی ممکن قیلار . شونی ده خاطردن چیقار ماق لازم در که ؟ اداری و عسکری تشکیلاتی بولنده او لمایان بر حکومتک متفقلکته کیمسه یناشهازه . چونکه ضعیف بته حکومته اتفاق اینک ، بویوک بر دولت ایچونه تهلکلی بربار در .

اتفاق عقدنده اسلی دوشونک لازم در . متفق مملکتک آده منه این و دانی برا تباط و موافقه بولونسی و برنده بولنیانه

وسائط حربی نک، دیگرندن اکالی قابل اولسو شرطدر. اتفاق
صاغلام اساسله استاد ایدر و متفقلر آردسنده محتمل اختلاف
منبلری، اورهه دن قالدیریلیر و طرفینک منافی متعدد مشترک بولنو رسه؟
آنچه بوکی اتفاقلر امین و پایدار اولور. متفقین قوتلری آردسنده
مهما ممکن توازن اولسو و متفقیندن برینک، دیگرینه محتاج اولقسزون
متفرداً تعرض و مدافعه یه اقدار وقابلیت؛ اتفاقات قیمت و رصانه
معیاردر.

سیاست، ملتک حربه اک مساعد بزمانده واک موافق شرائط
داخانده کیرمسنی ده تأمین ایدر. بناءً علیه استحضارات حربیده،
حرب ایله سیاست برابر یوروملیدر. وضعیت سیاسیه تبدل ایتدکجه
ویا احتیاج حاصل اولدغه؟ یکی یکی متفقلر بولق و مقابل طرفک
یکی اتفاقلر له قوتلئمنسه میدان ویرمه مک و ایجاد ایتدکجه؛ یکی مقررات
اخذ ایتمک سیاسیلرک وظیفه سیدر.

اتفاق مسئله سی حل ایدلکله برابر بالعموم حکومتلره مناسبات
سیاسیه من و یکدیگر منه. قادرشی آمال و غایبه لرمنه حالده در؟ هر
هانکی بر حکومتلره آرامزده اختلاف مسلح ظهورنده، دیگر
حکومتلرک طور و حرکتی نه او له بیایر؟ خصوصات اطرافلی صورتده
مناقشه و تنبیت ایدله لیدر.

اتفاق لزوم و فائدہ سیله برابر بروجه آتی محذورلریده واردر:
طرفینک منافی مشترک اولماز واتفاق، بهم اساسله استاد ایمزه؟
قام بحرانلى زمانلرده بوزوله رق بوتون حسابلری آلت اوست ایدر
(حرب عمومیده ایتالیا و رومانیانک حرکتی کی). نایا مختلف ملتلردن
عسکری تاریخ - ۳

مرکب ازلان متفق اردولرک، انسجام داخلیلری تام دکلادر. بوندن باشنه هر حکومت، اردو سفی کندی منافع خصوصه‌سی داخلنده استعمال ایمک ایسـتـهـیـهـ جـکـنـدـنـ، اـمـ وـقـوـمـانـدـانـکـ توـحـیدـیـ غـایـتـ مشـکـلـدـرـ (بالـاقـانـ حـربـ وـحـربـ عـمـوـمـیدـهـ کـورـولـدـیـکـیـ گـبـیـ).

سیاستک حرب انساننده کی تأثیری : حربک، صرف سیاست نقطه نظرینه کوده تدویری ؟ یعنی منافع عسکریه و سوق الجیشه‌نک سیاسته فداسی، موجب فلا کتدر. باش فومندان، بالکز ایجابات عسکریه یه کوده قراریغی ویره بیلامه لیدر. فقط زمان حاضر حربلری سنه لرجه دواه ایدوب حرب انساننده یکی یکی اتفاقلر عقد ایدیله رک موازنہ رطرفت عالینه بوزوله یله حکمندن، حربک دوامنجهـهـ ده ؟ فعالیت سیاسیه یه پک دیاده اهمیت ویرملک لازمدر. بومقصدله اردو ایله سیاستک یکدیگرینک ایشـنـهـ قـارـیـشـمـاـ.ـ قـلـهـ بـرـاـبـرـ اـلـ آـلـهـ یـورـوـمـیـ شـرـطـدـرـ. بـونـکـ اـیـچـوـنـ اـکـ اـیـ چـارـهـ، حـربـ اـیـلـهـ سـیـاسـتـیـ تمـثـیـلـ اـیدـنـ مقـامـاتـکـ، بالـکـزـ بـرـشـخـصـدـهـ توـحـیدـدـیدـرـ.

وضعیت حرسیه‌نک شکله نظرآ سیاست؟ مقاصد اویله سفی تزیید و یانه‌قیص ایده حکی کی، اک مناسب وقتده حربک بر آن اول لهمزه حلی ایچون ده طرق دېبلوماسیه ایله متادیا چالیمیشیر. حرب عمومیده المانلرک کوستردیکی بصیر انسز لکک و اسـتـقـلـالـ حـربـمـزـدـهـ روـسـلـرـلـهـ مـخـادـنـتـاـمـهـ و فـرـانـسـلـرـلـهـ اـسـلـاقـنـامـهـ عـقـدـ اـیـمـهـ منـکـ نـتـاـیـجـیـ دـوـشـونـلـوـرـسـهـ سـیـاسـتـکـ حـربـ اوـزـونـدـهـ اوـینـادـیـنـیـ رـوـلـ آـکـلاـشـیـلـیـرـ. بـنـاءـ عـلـیـهـ « طوب پاطلابنجه سیاست، صوسار » سوزینک آرلک بر قیمتی قلاماشدرو. ۲— عـسـکـرـلـکـجـهـ حـربـ نـاـصـلـ حـاضـرـ لـانـیـرـ ؟ عـسـکـرـلـکـ حـربـهـ

حاجه لأنمقدن عبارت حضری مساعی بروحه آتی ایکی قسمہ آریلیر :

برخیسی ؟ منافع ماتی محافظه ویا استحصاله بحق قادر ، قوہ معنوی یوکسک ، منظم و ملم ، کیفیت و کمیتی چه قوتی ، بر ارد و وحوده کتیرمک واشبوا اردونک ، قدرت و قیمت حریبیه سفی متادیاً ترق و تکمل ایتدیر مکدر . ایکنچیسی ؟ سفربر لاث پلانلری و حرکات حریبیه لا یکه لربله حریبی حاضر لامقدر .

حرب انسانسته ایسے ؟ سفربر قطماتک ، قوت و قیمت حریبیه . فی دامما عینی در حده بولوندیر مق وقوای حریبیه نی ، ماهرانه و واقفانه سوق و اداره ایده ییلمک لازم در .

سفرده ، ملکتک جانلی و جانسز بوتون منابعندن اعظمی صورتند استفاده ایده رک قوتی و مکمل بر ارد و وحوده کتیره ییلمک ؛ آنچق حضرده حال و وضعیتہ اویغون ای بر تشكیلاته صائب اولمله ممکندر . بونک ایچور حریبک ، ایجاد ایتدیر دیکی بوتون حاضر اقلری ، دوشونوب یا به حق و انتای سفرده اردونی سوق و اداره ایده حکم ای بر هیأت عسکریه ایله بومتی خصص ھیٹک ، لزوم کوستره جکی و سائط و منابی ، احضار و امرینه تودیع ایده حکم ، فعل بر هیئت حکومته احتیاج وارددر . بوده کوستری ورکه : حریبیه حاضر لأنمیق ، یالکز عسکر لرک دکل ؛ بلکه حکومتک بوتون شعباتی تئیل ایدن ھیئتلرک ، فمالیت مشترک ای باز ایتملری سایه سندہ ممکندر .

وقت حضرده ارد و ؟ ای تعلیم و تربیه ایدملی و مبذول و سائط حریبیه ایله تجهیزا لوونه ورق قیمت حریبیه سفی متادیاً ترییدا لو:الیدر . فقط اس مسئلہ : بواردوی ، تشکیل و تنسیق وای سوق و اداره

ایده جگ ماهر ، مکمل بر قواند ایتت عالیه سیله وظیفه لرینک اهلیه
ضابطان و کوچوک ضابطان هیئت‌لرینه مالک اوله بیلمکده در . بونک
ایچون اردونک دماغی ایله روحی تشکیل ایدن قومانداهیتیله ضابطانک ؟
تاریخ حرب مطالعه‌می ، مانورالر ، خریصه او زرنده مشهله و حربه
اویونلری ، آتلی سیاحتلر و تطبیقاتلر اجراسو صورتیله سوق الجیش
و تعبیه‌یه وقوف و اختصاصی ترقی و تکامل ایتدیریلیر . کوچوک
ضابطان و هرسنه داخل اسنان اولان افراد ، اراضی او زرنده منادی
تعلیم و محاربه تعییق‌اتلریله اساسی صورتده حربه احضار او لونور .
سفرده ضابطان احتیاجی ، بک زیاده تزايد ایده جکدر . بونک
وفا ایده جگ قدر حضرده ، قادر و فضله‌می موظف ضابطان استخدمان
ایتمک ، هیچ بر حکومتک کاری دکلدر . بناءً علیه سفرده حاصل
اولاً حق بو احتیاجی تأمین ایچون حضرده ، چوک مقدارده احتیاط
ضابطی یتشدیرمک لازم در .

استقبال محارب‌لری ، او زون سوره جکی کی استهلاکاتیده بیکلر جه
طونه بالغ اوله جقدر . محارب اردونک ، یاش ایله بیلمه‌می و حربه دوام
ایده بیلمه‌می ؟ آنچق هر دلو احتیاجات و استهلاکاتی و قنده تأمین
واکمال ایله قابلدر . بونک ایچون مملکتکده ، لا یعد ولا یحصا مؤسسات
و تشکیلات و بونلری وقت حضرده اساسی صورتده حاضر لاهه
احتیاج واردو . آج بر اردو ، حرب ایده میه جکی کی مالتزم و مهمات اسزدم
حرب ادامه ایدیله من . بناءً علیه داخل مملکتکده ، هر دلو و سائط
و تجهیزات حربیه فابریقه‌لری ، لزومنی قدر اسلحه و مهمات ده بولریله
ماشه آنبارلری وجوده کنیرمک و حرب ایچون مقنخو پاره‌یی احضار
ایله مک شرطدر .

سیار اردو و دونانماں حركاتی تسلیل و بالمعکس دشمنہ مشکلات
لایقانع ایمک او زدہ ؛ مہم سوق الجیش نقطہ لرنہ ، قلمہ و مستحکم
ٹھیانلر انشا ایده رک قوتی اس الحركاں وجودہ کتیرمک لازم در .
سفرده ، اردونک آز زمانہ طوبالانہ بیلمسی و بر جہہ دن دیکرینہ
سر عملہ نقل ایدیله بیلمسی و مذکور اردونک ، بوتون احتیاجاتی
تامین ایده جلت کری خدماتنک منظم ایشلیہ بیلمسی الا مہم مسئلہ در .
بو خصوصاتنک سرعت و سهولتہ احرائی ، گلکنک هر درلو و سائط
غیہ و مؤسسات مدنیہ یہ مالک اول مسیلہ قابلدر . بنا ، علیہ احتیاجات
عسکریہ نک ایجاد ایت دیر دیکی دمیر بولاری ایله شوسمہل و طرق
خوریہ لر ، وقت حضرده انشا ایدلشن اول ملیدر . مملکت ؟ بری ،
بحیری و هوائی و سائط نقلیہ و هر درلو و سائط مخابره ایله مبذولاً
بجهز بولونکالیدر .

سفر بر لک استحضارداراتی : حریبہ حاضر لق خصوصنہ هیئت
عسکریہ مک ، الا چوچ مساعدی سفی استلزم ایدن ؟ سفر بر لک استحضار ایدو .
اردوئی ؟ سرعت ، امنیت و انتظام ایله سفر بر ایمک بک مہم در .
وقت حضرده ، احضار و تثیت ایدیلان - سفر بر لک بلانی ؟ سفر بر لک
تکمیلیاتی و سفر بر لک مخطرہ تری ، او صورتہ مکمل اول ملیدر کہ : سفر بر لک
اعلانندن ، اردونک سفر بر ایکی تمام اولونجہ به قدر ؟ ہیچ بر مادون
حافوقدن سفر بر لک غائز ، ہیچ بر شی حقنده استذاداہ ، استیضاحہ
لزوم کو رہ ملی و سفر بر لک اجراءات و تطبیقاتی ، قرون و مترو ساعتی کی
منتظم ایشلہ ملیدر .

حضری اردونک نظام حربی ؟ وقت سفر ایچوں متصور اشکیلات

ونظام حربه تابع وحضری وضع الجيش ؟ مملکتک نقیمات احتماعیه واداریه سنه مطابق اولور واستحضارات سفریه ، ایجه ثبیت و نواقصی اکمال ایدلش بولنورسه : بولنیه براردو ، سفر بر لکنی چوق چابوچ آنام ایده بیلیر و خصمته فارشی تقدمی الده ایدر .

سننه لرجه دوام ایدن زمان حاضر حرب لرنده ؛ بالکن مخادر اردونک ، حال سفر بریه وضی ، هیچ بزمان مقصدی تأمین ایده من . بلکه بواردوبی ، حربک نهایه قدر یاشامق لارمده که ؛ بونک ایچوتنده سیار اردوبی ، متادیاً تقویه و تغیه ایتمک ، بوتون احتیاجاتی تأمین ایده حکم داخلی تشکیلاته صاحب اولمق ایجاد ایدر . بوقدر له ده مسئله حل ایدلش اولمه بور . سفر کدوامنجه : مملکتک داخلی - کون واسایشی و مدنی اعماش - فی تأمینه معطوف فعالیته ده لزوم وارد . بناءً علیه عسکری سفر بر لکله برابر فکری و صناعی ، اقتصادی و ملی سفر بر لک ده لازم در . آنچه بوصورته ملت و اردونک ، معنوی و مادی احتیاجاتی تأمین و تقویه ایدیله بیلیر . بومقدسه دواز حکومته هیئت عسکریه آراسنده ، تفریق وظائف و تقسیم اعمال ایدیله رک سفر بر لک استحضاراتی اکمال ایدیلیر و سفر بر لک تطبیقاتنده ، بوتون ملت ، مشترک و عمومی فعالیت کوسترسه ؛ آنچه موفق اولنور . بناءً علیه هر فرد ملت ، سفر بر لک فعالیتلریه علاقه دار اولمیدر .

عسکری سفر بر لک استحضاراتنک اساسی ، سفر بر لک پلان ایله او کا مربوط حرکات حریبه لایجه سی تشکیل ایدر . بونلرک هر ایکیسو ده ؛ مختلف احتمالات نظر مطابعده آندرق ، ارکان حریبه عمومیه جه ترتیب و تنظیم اولنور . و فوق العاده محروم طوتو لور مادون مقاماته ، بالکن سفر بر لک پلانند ، کندیلرینه عائد قسمی تبلیغ

ایدلسلکه ا کتفا ایدیا پر. اشبو اساس دا خلندہ هر مقام و هر قطعه کندي سفر بر لکنی احضار ایدر.

مختلف احتمالات نظر آ، آیری آبری تنظیم او لزان حرکات حربیه لا یخواهی اساس اولیق او زده؟ وضعیت سیاسیه دن بشقه خصوصات آتیه نک ده، تدقیق و احضاری ایجاد ایدر:

آ - وضعیت جغرافیه و سوق الجیشیه : متفق، دشمن،
بی طرف مملکتیله مملکتیمزرک؛ اراضی، نفوس، خطوط موافقه،
وسائط نقلیه، طرق نهریه، زراعت، صنایع، تجارت، وسائط
مخابره، ثروت، اقتصادیات وسائله لریله دارالحرب و دارالحرکاتنک
وضعیت جغرافیه‌ی، قیمت و اهمیت عسکریه‌ی؛ وضعیت حاضره
و تدقیقات تاریخیه استاداً احضار او لور.

ب - قوای حربیه : محتملاً محارب بولونه حفظ دولت
و یا دولت اردو لرینک؛ سفر بدبندیه بالغ اوله جنی قوتی، تشکیلاتی
کیفیت و قیمتی، سفر بر لک و تجمع مدتلری و نه درجه به قدر تقویه
ایدیله بیله جکی، قلاع واستیحکامات وسائله به عائد معلومانی جامع
جدوللر احضار او لور. بزم و متفق لیمزرک، اردو لرینک داشت عزی
معلومانی حاوی جدول لردنه ترتیب او لور.

ج - ملاحظات سوق الجیشیه : دشمن اردو لرینک؛
کندي لری ایجوز الا فائدی، بزم ایجوزون الا مضر نه کی هدف حرب لری
اوله جنی؛ هانکی دارالحرکاتنکه نه صورتله تجمع ایده بیله حکلری؛
ایلک میدان محاربه لرینکه قدر نه لر یا عذری محتمل او لدینی؛ مختلف
دارالحرکاتنکه، طوبلانه جق دشمن اردو لرندن به رینک، محتمل قوت

ونظام حرب اساسی صورت نه تدقیق اولنور . كذلك بزم و متفق اردولک ، عینی صورت نه انقسام و تجمعلی و ایلک حرکات تدقیق اولنور . مختلف دارالحرکات نرده ، طوبالانه حق متفق اردولک ؟ نظام حرب و امر قومانداسی ایجه نشیت اولنور . ایلک نتیجه لر تعین ایدنجه به قدر اردومنک تعرض وبا مدافعت دن هانکی شرقی قبول ایده جکی تعین اولنور .

عرض سوق الجیشیده ؟ ضربه قطعیه نک هانکی استقامته او روله جنی دوشونیلور . بدایتند اعتباراً مدافعته قالینه حق ایسه ؟ اردومنک قوای اصلیه سی ، دشمنک اک زیاده کلیسی محتمل استقامات او زرنده بولونسی ایجاب ایتدیکنندن بوجهت تأمل اولنور . هرشیثک اساسی صورت نه دوشونیلمسی و هیچ برشیثک طالع و تصادفه بر اقیلما مامی وحسابک دو ضری یا پیلمسی لازم در . غایه ، اک تھلکلی منطقه ده قوای اصلیه بی بولوندیر مقدر ؟ یو قسه بالکز بر قسم اراضی ضبطی و با مملکتمنزک ، بعض اقسامی محافظه کی مقصد دله تو زینما تجمع و جب فلاکتدر .

سفربر لک استحضار آتی ، باشی باشه پک مهم بر بخندر . سفربر لک بالانیله سفربر لک تعلیمات و مخطره لری و سفربر لک نقویی ، سفربر لک وقت حضره نخ موص استحضار اینله اسای سفرده تعطیق ایدبله جنث احرا آتنک نه لردن عبارت . او ندینی حقنده مقتضی معلومات ؟ اردو تشکیلاتی درست نده ویریله جگنندن بوكنابده ، دها فضلہ ایضـ احـ اـ نـ زـ رـ وـ لـ مـ کـ وـ لـ اـ مـ شـ دـ رـ . بالکز اهمیتی حائز بر نقطه نک ایجه آکلاشیلمسی لازم در . او ده : سفربر لک و تجمع سوق الجیشیدنک سرعا نه اجر اسنده ، پک چوق فائده لر وارد در . بالعکس سـ سـ فـ بـ لـ کـ وـ تـ جـ مـ عـ دـ هـ

دشنه قارشی مقتضی قوئی، وقتنه احضار ایده منسک؟ یعنی تجمع سوق الجیشیده تقدیمی وبالنتیجه سربستی حركتی دشمنه بخشن ایدرسه که؛ دها بدایتنه مع التألف بر چوق آقسام وطنک، امتیلا و تخریباهه اوغرامسنه، اردو وملتك، ممنوباتنک صارصیلمسنه میدان ویرمش اولوروز.

سفربرلک، اهمیتی تماماً آکلاشیدقدن صوکره سفربرلک استحضرات وتطیقاتنده، پلک چوق صمیمی وجدی چالیشماسن لزومی کندیلکنند تحقق و بوباده بالعموم ضابطانه مهم وظائف ترتب ایدر. مثلاً: اخذ عسکر شعبه لرنک کندی منطقه لرنده موجود: ضابط، افراد، وسانظر نقلیه حقوقنده تنظیم ایده جکلری جدوللار؛ استحضرات سفریه نک اساسنی تشکیل ایدر. بوجدولارده کی یا کلائق؛ بونون مساعی سفریه ی هیچهایندیر وتطیقات سفریه آلت اوست ایدر. بناءً عليه اخذ عسکر شعبه لرنده، طابود و آلای امر ضابطلکلرنده بولونان کوچولک دنبه می ضابطانک، سفربرلک استحضرات وتطیقاتنده مهم وظائفي بولوندینفع، موقفیت ایچون چوق نامو-کارانه چالیشمی ایحباب ایتدیکنی، بردفیقه او نو غامقلغمز؛ بوباده مساخته و اها لک بادی. فلاکت اوله جغی، دامنا دوشونه من لازمدر.

۳ — ملتک حریه احضاری: بوباده حمله، معامله، و محربله مهم وظیفه لر توجه ایدر. سرباست قوفرانسلر، درسلر، و مطبوعانه افکار ملت تنویر ایدیلیر، مدافعته ملینک لزوم وقدسیتی آکلا دیلیر. بر طرفدن تریه ملیه به اعتنای ایدلکله برابر؟ دیکر

طرفدن مملکتک آنجلینی ، حربه حاضرلامق غایبہ سیله ایز جیلله
و ادمانجیله اهمیت ویریله زک سپور تشکیلاتی توسعی و اکمال او توره.
با خاصه خصوصات آئیه نک اندکشافه غیرت ایدیلیر :

آ — معنیات : حربده قوه معنویه نک لزوم و اهمیت ، غیر
قابل انکار بر حقیقتدر . بونک ایچ-ون قوه معنویه نک تقویه سنه
اهمام شرطدر . بوباده اک بویوک مؤثر معنویاتدر . انسانک ، هر
شیدن عنیز اولان حیاتی استحقار ، بر چوق مصادبه تحمل و فنالقلدردن
اجتناب ایتمی ؟ اک زیاده معنوی سانقلر تأثیربله اولور . بناءً علیه
ملتلر معنویاته نه قدر مرسوط او لور لرسه ؟ او نلرک فدا کار لقلره سوی
او نسبته قولایلا شیر .

اسلامیتک ادوار او لیه سنه ، فی سبیل الله اعلان جهاد ابدن اسلام
اردولرینک ، مظفریاتدن مظفریاته قوشمی دینزک ، نه مهم معنوی
بر قوت اولدینی کوستور . بناءً علیه بز ضابه ایک ، حربده بوبهم
قوتدن استفاده ایمسی بیلمه من و فقط تربیه منه مودع افرادی ،
تعصب و خرافاندن قو دنارمه من الزمدد .

ب — ملیت : صوک زمانلرده و قوع بولان اختلالر و
اھلابلر ، ملیت حسنى دوغود مشدر . دین قوتنه نظر آ ملی قوت ؟
دها مؤزردر ؟ چونکه ملیتک حدودی دها دار ، افرادی دها آزدر .
ملی قونک در حه اهمیتی آ کلامق ایچون استقلال حریم زده ، بوقلق
ایچنده نه بویوک وار لقلر یار آمش اولدینی دوشونک کافیدر .
متساند و شعورلی بر ملت دن مرکب اردولر ؟ نه یمان و بیلمازه
قهار بر قوتدر . عینی غایبی تعقیب ایمیان مختلف متلردن مرکب ه

غیر متجلانس کتلەرلەك ضمۇقتە ؛ بالقان - رېبىنە غرب اردو منىڭ ئىدەن
جهان حربىنە جنوب اردولىزىڭ، انخالالى بىك آجى بىر دەمال تشكىلى
ايدىر . بۇ فلاكتىلىك، ھم دىيىز اولان آرناوودىلەنە ھىزىلدەن كەلىقى ،
دەها زىيادە تەدقىقە شايابىدر .

حربە حاضر لىق خصوصىنە يالكىز حكىومىڭ ، تاشكىلات وقوتىنە¹
بىل باغانلۇق دوغىرى دىكادر . بىل كە افراد ملتەنگ بواحاظ اقسىرە
مىرىبىت و علا ئۆرسە تىرمى لازىمىرىكە ؟ بودە وحدت مەلىئە ئە²
شەھىلى و مەلى بىر تۈرىيە ايلە تأمین اولىورد . تۈرىيە مەلىئەك از كشاو
اچجون تارىخ و بولۇك دول اوپىئار . ئىشلا سەھىدىلىر ، ھېبىچ بىر دەمانە
قەھرمان بىرا دە وجودە كېتىر، مەنلىر . توركى اوامق، نە بوبۇغا سەمادىد .
چۈنكە: نورك قەھرمان ئايدىجىناب بىر ماتى ، مارىخىقىد ايتەمشەدر .
تورك خەنقاور، شىخەن و حسۇردىر . تورك ماتى مەكىم ئاماشر
داڭما حاكمىيەشامىشىد . بوبۇك مەتمىزىك، بۇ خصائىل علوپەسىنى ، تارىخىدىن
اسىتىعە ايدەتكى داڭما نە و از كشاوف ايتەدىرىمىلى و بۇ مەم قوتىدىن ئە
اعطىمى سەتفادىلر تأمین ابىتكە جايىشمالىز .

ج --- اجتىمیيات : مەتكى حربە احضا-ارىندە، احتما-عبات دە
مەم بىر فوتىدر . چۈنكە : احتماعدىن ؟ وحدت و تىساد ؟ و حەتدىن
ايسە ، قوت دوغار . بىر ملتە ، آدمەرنىدە مەم احتماعى فرقىلر اولان
صەنفلىرە انقىـام ايدرسە ؟ بولىله بىر ملتىدە وحدت اوله ماز . حرب
عمومىدە روس و آلمان اردولىزىنىڭ انخالالى عبرت آنـھىقى بىر
مەثالىدەر . بىناءً عليه تۈرىيە احتماعىيەدە اھمىت ويرمەك لارمەدر . يابىقىدە
اولدىيىمىز خلقىجى جەھورىت انقلابى ، ھېبىچ شەھىسىز مەتمىزى بۇ غاپىيە
بىر آن اول اىصال ايدە جىكىدر .

د — علم و عرفان : ماتی حرب حاضر لامقدمه؛ عم و عرفانده
حؤزدر . مستبد حکمدار لرجه؛ سلطنت فردیه نک ادامه سیچون
آرزو اولونان جهالت دور لری آرتق چکمش در . ملتک حقی ،
منتفعی و شرفی ، محافظه ایچون چیرینسان اک مهم قوت ؟ و جدان
مل اولوب بوده ، عرفان ملیدن دوغار .

زمان حاضر مخابره لرنده موافقیت ، هر فردک مستقلان حیکت
ایتمک قابلیتله وبک جوق اولان و سائط حریمه نک حسن استعمالیه
محکندر . بو حصوصاتی عرفان صاحبی بر فرد ، جاھله نظرآ دها آز
بر زمانده او کرده بیلیر . معارف عمومیه سی متقد ملتوده ، حربه
حاضر لق دها قیصه زمانده تأمین اولنه بیلیر .

زمان حاضر حرب برینک ایجاد ایتدی دیکی فتلر ، ایجاد و اختراعلر ؛
آنچق عرفان صاحبی بر ملتدن دوغار . بناءً علیه معارف عمومیه
اعتننا و مدافعته ملیدنک طلب ایتدیکی این بر استقامت و بر مک شرطدر .
ه — اقتصاد و صنایع : حربک احضار نده اقتصادیات و صنایع ده
همم دول اوپنار .

حرب ایده جلت اردونک ، اعشه سیله تجهیز و تسليحی لازمدر .
جیونک ایچون مملکتک ، زراعت ؛ تجارت و صنایعجه متقد اولیه
شرطدر . بوبله بر مکتنه ؛ پاره ، مواد اعشه و هر نوع فابریکه هر
بولنور . انسای حربده اردوایله برابرا افراد ملتکده ، قارنی دویور مق
لazمدر . آجلق هم مادیات و هم منویاتی صادر صار .

کرچ ، ملتزم ، چیفتی اولدیفندن بک قاعتسکار و محرومیتلره
محتملدر . شبه مزک بوبله عسکر لردن منشکل اردو ، بک قوتی

و نباتکار اولور. آنچه انتقال حرب‌لری، چوق او زون سوره جکندن و حرربک ادامه‌سی، اردو و ملتک احتیاج‌لری تأمین ایله قابل اوله جقندن بزم‌ده، اقتصاد و صنایعه اهمیت و پرمامن و حرب حاضر لقلرنده بو خصوصاتی تأمل و تأمین ایمه‌من ایجاد ایدر.

و -- عمران : عمرانده بر عنصر قوتدر. چونکه : عمران اولان مملکت‌لرده، نفوس زیاده اوله جنی کی و سائنس فنی و مؤسسات مدنیه مبذولاً بولور. نفوست فضل‌لئی، بوبوک بر ارد و تشکیلی ممکن قیلاً شهر لرک بوبوک و معمور؛ کوبلرک زیاده و یکدیگرینه یقین اولسی، سفری اردونک اسکان و اعشه خصوصیاتی تسهیل ایدر. هر درلو و سائنس‌نقیلیه و موافقه ایله و سائنس خبره‌نک مبذولیق خصم نقدم و غایبی تأمین ایدر.

۲ -- حرب‌نه صورتله بیتر؟

بیطرف بوبوک دولتلرک مداخله‌سی و علی‌الا کثر مغلوب طرفک مراجعت و طلبی اوزرینه: مخاصم اردو لر باش قوماندانلری آرمه‌سنده تقدیر ایدن شرائط داخلنده، عمومی متارک عقد و حرکات حریبه به موقة تعطیل اولونور. بعده مذا کرات صلحیه به ابتدار اولونور. معاهده صلحیه‌ک عقدیله حال حرب خنام بولور. و محارب دولتلر آرمه‌سنده یکیدن مناسبات سیاسیه باشلار. مصالحه نامه به نظر آحدودک تصویح و با یکیدن تحدیدی ایجاد ایدبیورسه؛ علاقه‌دار حکومتلرک تشکیل ایده‌جکلری تحدید حدود قومیسیونلری بو وظیفه‌نی ایفا ایدرلر.

هر متارکی بھمہ حال ، صالح تعقیب ایئز ، مغلوب طرفک ،
عوت وقدرت حریبہ می تمامًا قیرلماش و منابع حیاتیہ سی امحا یتدریلمہ مش
ایسہ ؟ غالب طرفک ، پک شدتلی تکلیفاتنہ اصرار ایلسی و مغلوبک
طالعی بردا تجربہ ایٹک ایسے تھے مسی کبی اسباب ، متارک نامہ نک
فسخیلہ یکیدن حرکات حریبہ یہ باش-لامسی ایجاد ایتدیرہ سیلیز .
مغلوب اردو باش قومانداننک ، متارکہ مد تجہ کر بدن قوت و وسائل
جلب ایڈرک اردو-سی تقویہ ایتدکن و غیر مساعد و ضعیتین
قور تولدقدن صوکرہ حرکات حریبہ یہ باشلامسی ، هر زمان محتملدر .
بناءً علیہ غالب اردو نائی قومانداننک ، خصمہ قارشی فازاندینی
حاکم وضعیتندن تمامًا استفادہ ایڈہ یلمسی و آلاندراق یکیدن مخاصماته
ودها بر چوق قان دو کولمنہ و بلکہ ده مغلوب اولمق تھا لکھنے میدان
ویرمه مسی ایچون پک متنیظ داود انہی ایجاد ابد .

مادون قوماندانلر ، دشمنک متارکہ تکلیفی ، در حال ما فو قدرینہ
بیلدبر مکله ا کتفا ایدرلر . بر میدان محاربہ سی متعاقب ، محاربہ میداننک
قطھیری و مقتولرک دفعی مقصدیلہ ، طرفین قوماندانلر بستک آکلا شہرق
قبول ایتدکاری موضی متارک نک ، معین و پک محدود اولان مدنی ،
ختام بولور بولماز ؟ مخاصمات یکیدن باش-لار . متارک نک دوامی
مد تجہ ؟ طرفین اردو لری ، متارکہ شر اٹنه دعا یت ایٹکہ ججو ردرلر .
صلحک عقدیلہ برابر سفری اردو ، حضری غار نیزو نلرینہ عودت
ایدر . سفرہ مخصوص تشکیلات ، لفو واردو ، حضری قادر ویہ
ارجاع ایدلیز . احتیاط ضابطانی و قادر ودن فضلہ افراد تر خص
اولنور . وسائل نقلیہ نک فضلہ سی ، حکومت مرفتیلہ فروخت ویا
وسائط نقلیہ مظبطا لرینہ مقابل کویلی یہ توزیع اولنور .

قادر و فضله سی اسلحه و مهمات ، املحه ده بولرینه ؟ تجهیزات
وساڑہ آنبارلره وضع اولور . اردو ، حضری نظام حرب و وضع الجیشی
آلبر . بوصودتله حضره رحوع ایدلش اولور و سفر ، نهایت بولور .
حضره رجوع احرا آئی ، سفر بر لک اعلان شده اولدینی کی بر
چوق مساعی نی استلزم ایدر . هر حالده منظم بر پلانه توفیقاً سرعت
وانتمام داخلنده اجرا ایدلییدر . تاریخ مغلوب اردولرده ، حضره
رجوع کیفیتک ، دها قاریشیق و غیر منظم حریان ایتدیکنی کو ستر مکده در .
هر نه اولور سه اولسون ؟ یا سه قایلوب ایشلری ، جریانه برآقامه
وبوتون مشکلائی افتحامه غیرت یمه ایدر .

حرب عمومی متعاقب اردومنز ، بلک فنا و صوک درجه قاریشیق
و غیر شعوری بر طرزه حضره رجوع ایتدیکنند ممذکت ، تلافیسی
غیر قابل میلیونلر غائب ایتدی . اور اده بوراده ترک ویا دشمنه تسلیم
ایدیلان حساب سزا-ملحه ، مهمات و تجهیزاندن باشنه ، انسان و حیوان چه ده
مهم ضایعاته معروض قالدق . اکر او زمان ، فوق العاده تدبیر لر
اتخاذ ایدیلر ک ای برپلان داخلنده ، حضره رجوع ایدلسه و بوبابده
اعظمی مساعی صرف اولونسه ایدی ؟ شبہ سز مملکتک ضیاعه
او ضر ایان ، جانلی و جانسز بر قسم مناسبی ، قور تاریلیر و بو تقدیر ده
استقلال حربی ، داهما مساعد شرائط آلتنده یا پیلیر و دشمن دها
چابوق مغلوب ایدلیردی .

اوچنجی قسم

۱ - تاریخ فن حربک دورلره تقسیمی

زمان حاضر اصول حربینک ماهیتی، دها ای احاطه ایده بیلمکه ایچون ماضی به ارجاع نظر ایده رک مختلف دورلرده، حربک طرز جریان و انکشاپی؛ و سانط حربیه نک درجه تکامانی تدقیق و تبیع ایمک فائدہ بخشدر. تدقیقاتی تسهیل ایچون تاریخی، دورلره آیرمق ایجاد ایدر. تاریخ عمومینک؛ قرون اولی، قرون وسطی، قرون اخری نامیله اوچ دوره آیرلادیفی کورمشدک، تاریخ حرب ایچون عینی تقسیماتی قبول ایمک موافق اوله ماز. بلکه تاریخ فن حربی؛ بر طاق اختراقات قبیه و ایجادات حربیه تأثیریله اصول حربیده حاصل اولان بللی باشلى ترقیات و تکملات اعتباریله دورلره آیرمق دها فائدہ لی و دو ضری اولور. بونقطه نظاردن تاریخ فن حرب، زمان اعتباریله اوچ دوره آیریلیر:

برنجی دور: بدایتدن اسلحه ناریه نک ایجاد و استعمالنه (۱۳۰۰ سنه) قدر کن، تقریباً اوتوز عصر لق بر زمانی احتوا ایدرکه بوکا؛ ازمنه عیقه ویا قدیمه دینیر.

ایکنچی دور: اسلحه ناریه نک بدایت استعمالدن (۱۳۰۰ میلادی) بیولی و قوبر و قدن دولار طوبلره ایکنچی تفکلرک، بخارلی وزرهلی حرب سفینه لریله طور پیللرک، شمندو فرو تلغراف کی و سانط موصله و مخابره قبیه نک ایجاد و اختراعی زمانه (۱۹ نجی

عصر میلادینک اواسطه) قدر کچن ، بش و جق عصر لق بر زمانی
جامع اولوب بوکاده ؛ ازمنه حدیده نامی آریاییز .

اوچنجی دور : یی-ولی و قویر و قدن ده لار اساحجه نک بدایت
استعمالندن (۱۹ نجی عصر اواسطی) حال حاضره قدر کچن ، مدنی
شاملدر که بوکاده ؛ دور حاضر تسمیه و نو

تاریخ حرب ایله بخیشر تاریخ نک تقیها - فارشلاشدیرلس ؟
ازمنه قدیمه نک ، قرون اولانک تمابله و ... سلطانک قسم اعظمی ؟
ازمنه جدیده نک ، قرون و سلطانک متافق . بله قرون اخیره نک
قسم اعظمی ؟ دور حاضر ایسه ؟ در ... دوره نک قسم متابقیسیه
احتوا آیتدیکی کورولور .

برنجی دور (ازمنه قدیمه) تاریخ صر ... ه رو حه آنی اوچ
قسمه آریاییز :

برنجی قسم : اقوام قدیمه بالخاصه و هدرو لک مترق مصر ایله
هندلیلر ، یوناتلیلر ، ایرانیلر وما دوی ... عسکری تاریخندن
بحث ایدر (بدایتندن قبل المیلاد ۲۵۰ ... و ر) .

ایکنچی قسم : روما لیلر و قارطه ... دوری شاملدر
(قبل المیلاد ۲۵۰ سنه سندن بعد المیلاد ۶ ... نه قدر) .

اوچنجی قسم : باربارلر ، دره بکلر ... عرملر کرمانی احتوا
ایدر (۳۹۵ الی ۱۳۰۰ سنه سندن قدر)

ایکنچی دور (ازمنه حدیده) بر ... اوچ قسمه آریاییز :

برنجی قسم : اساحجه ماره نک بدایت ... نهندن ؟ دئمی ارد دولر ک
قبول و تنسیقه (۱۳۰۰ الی ۱۴۵۳ سنه -) دوام ایدر .

عسکری تاریخ - ۴ -

ایکنجهی قسم : دائمی اردو لرک تشکیل و تنسيقندن ؟ فرانسه اختلال کیرینه (۱۴۵۳ الی ۱۷۸۹ سنه سنہ) قدر امتداد ایدر .

اوچنجی قسم : فرانسہ اختلال کیرندن ؟ بیولی و قویروقدن طولار اساح، نک ، شمندوفر وتلفرا فک ایجادینه (۱۷۸۹ الی ۱۹ نجی عصرک او سطہ) قدر اولان عسکری و قایعدن با ہندر .

اوچنجی دور (دور حاضر) بروحہ آئی یکی قسمہ آریلیں : برنجی قسم : بیولی و قویروقدن طولار اسلحہ نک بدابت استعمال الدن ؟ مکر رآشلی سلاح لرک ، هر درلو و سائط محابہ و مواصہ ، طیارہ و تحت ابھر ک ایجادینه (۱۹ نجی عصرک او سطہ) کر منجی عصرک بدایتہ) قدر دوام ایدر .

ایکنجهی قسم : مکر رآشلی سلاح لرله هر درلو و سائط فیہ حریب نک استعمال ایلدیکی زما حاضردن عبارتدر .

هر اوج دورده عسکری ترفیات و اختراعات

ازمنہ قدیمه ده : آلات حریہ و اصول حرب پک ابتدائی وبسیط بر شکل ده ایدی . آلات حریہ ؟ بری تعرض ، دیکری تحفظہ مخصوص اولمق او زرہ ایکی قسم ایدی . تعرض سلاح لری ده ، یقیندن واوزاً قدن مؤثر اولمق او زرہ ایکی به آریلیور دی . بونز ده : صوپا طاش ، طوبیز ، بالٹه ، خنیچر ، قیلیچر ، میزراق ، صابان ، اوق ، مانچینیق ، محابہ آرابہ لری کی بسیط و ابتدائی سلاح لرایدی . بونزلہ تسلیح ایدلان افراد ، کندیلری دشمندن محافظہ ایچون زرھلر کیم لرو بردہ

قاله ان طاشیرلردى . دائىمى اردو يوقدى . سفر بىدایتىدە ، نغير حام طرددنده اوافق مقابىدە بزاردو تشكىلىك ايدىلير و حرب بىتتجە ؟ اردو داغىلىرىدى . شە . ئە . مەك اعائىسى ، كچىكى منطقە لردى تأمين او لاور وار . قىمە ، ١٠٠ هېچ استحضاراتە لزوم كورمىزدى . طرددە ١٠٠ كەنەن سىداڭىز ، بۇغا ، وغارا ، چار پىشىپلىرى و بىرىدىن ، ناس و معلوم آكلالشىلىرى ؟ حرب بىتىرىدى .

از منه حىيىددە . انتعا ، عىسى بىنقات باشلامىشىدر .

بارۇنىڭ اخما ؟ . بىرىش شىكىل ، ٢٠٠ ئى تامما دېشىرىدى . او لا طوبىلىرى ، دە ، ٢٠٠ ئاكىچىل و سەمال ئەلماي . بوصالەك ايجانىلە سەحرىچىلىرى ، ٢٠٠ كېف ئقى ئۆظۈر ئەماش و مطبىخىلىقى صەنۋىنىڭ يېھىزى ، ٢٠٠ ٩٥ ئى ، و مىنندە فن حربك ، ترقى و تکالما . حەمىز تەنەن .

دائىمى ١٠ شەھىلاڭ ، قوڭ و تەمم ايتىدى و بىرىدىپ آلاي ؟
لواء فرقە و قوراد ئەسلىرى اخما . ادلدى . از منه حىيىددە
اردولرى ، و سۆمنى ، زە ، اشکالاس تىكامە مظھەر اولىشىدر . اسلەحە
تارىيەنك اسـتەـلى ، سەول حربك ئىكىشـمەـسى و ترقىسى موجب
اولىشىدر .

عثمانلى تو كلارىنىت ، آما . و لىدە اعلان استقلال ايلە حىكومت تأسيس
ايتىلەرى ؟ ارمەنە درىد . مەك بىدابىتە تصادف ايدىپور ، عثمانلى تو رەكلەرى ؟
استىلا دورلىزىدە ؟ عىسکەر لەجە بىك زىادە ترقى ايتىشلىر و حتى آورۇپا
حىكومتلىرىنى تىئە ئەشـلـرـدـى . في الحقيقة يكىچرىلىكى احداث ايدىك
ايلىك دفعـه دائىمى اردو تشكىلاتى قبول ايدىن ، عثمانلى تو رەكلەرى
اولىشىدر . بىنە او عثمانلى تو رەكلەرى ، اسلەحە ئارىبە و قواعـدـ حـربـيـنى

اصل ایده بیلمک س و سده متادیا چالیشم شلدرد . زمانشک اک
بویوک ک منتظم ، نم سنه مالک اولان عثمانی تورکلری ؟
استانبولی صسطاد ن ا بخوده بکی بز دور آجدقلری کی محارستان
او و زرد ، تبرز سی ، سرمه چولارده حسیم اردولری
سوق ا رید ، و د کی سترمشلر و قزوون خربیه نک
ترقی اکالمه بک حن ن نزدیکه سف مس ای حقنده بر فکر مخصوص
ادب قصه ه مس لام : برنجی قرصووه - نیکبولي -
و ا -- ها س جاده - هفرلنی ، کتابه زک ایکننجی
حوزه مدیونی

زمینه ددد
بر قی قلاس یا اه اما ای معلمات ویره بیلمک ایچون
ا ب . ل ۸۰۵ ۶ ۱۸۱۵ سفلری نتابه زک او چنجی جزئه
دوچ مه حکمر .

د رخانسر . ا - خربیه ، ناش دوندیر بیجی بزیر عنله ترقی
وتکمن نم . ا میز ناروئه ایجادی و چایلک اصل الاحی ،
د نایحه اردده و ب ه بایشدر . ایلک آغزین دولاز ، قوا
سلاخوری ، بید بیز بدرک ؟ اولا بیولی و متواقباً قویر و قدن
دوله طوپلر ؛ بکی بکل والنهایت او تومانیک سلاحلر اعمال
ایدش و اسلحه ده : هز ، سرعت و تأثیر آتش تزیید اولونمکدر .
صریمانده ، تنوع ایدر ش تکامله مظهر او لشادر . قره محاربه لرنده :
ذر هلی او توموبیللار ، تائقدر ، ذرهلی تره نلر ، محنت غازلر استعماله

ایلدیکی کبی تحت الزمین انم مخاربه لریده اجرایدیلشدر. دکز مخاربه لرنده
بخارلی وزرھلی حرب سفینه لری، طور بیل و طور پیدولر، تحت البحر لر
قو للانیلمشدر. بالون و طیاره لرک اختراعیله هوا مخاربه لری دوری
دھنی باشلام شدر. و سانط مخابره و مواصـلهـدـه، یکی یکی ایجادله
تنوع و تکمل ایتمشدر. بوکونکی ملی اردولر میلیونلری آشمشدر.
قوماندانلر، حربدن اول و حرب انسانـدـه؛ بـرـجـوقـ اـسـتـحـضـارـاتـ
و تشکیلاتـهـ مـجـبـورـ درـلـرـ. چونـکـهـ اـرـدوـرـکـ اـحـتـیـاحـ آـرـمـشـ،ـ سـوقـ
و ادارـهـ سـیـ مشـکـلـاتـ کـسـبـ اـیـتـشـدـرـ.

بوتون بـواـحتـرـاعـاتـ وـتـرـقـیـاتـ،ـ حـرـبـ قـاـعـدـهـ لـرـیـكـ تـکـامـلـ اـیـتـسـفـیـ
وـبـالـخـاصـهـ تـعـیـیـهـ (ـمـخـارـبـهـ)ـ اـصـوـلـارـیـنـکـ تـہـامـاـدـکـیـشـمـسـیـ موـحـبـ اوـلـمـشـدـرـ.
اسـاسـآـ آـلـاتـ حـرـبـیـهـ نـکـ تـبـدـلـیـ،ـ تـعـیـیـهـ قـاـعـدـهـ لـرـیـنـیـ هـرـ زـمانـ دـکـیـشـدـیرـ.
آنـجـقـ دـکـیـشـمـهـینـ؛ـ مـیدـانـ مـخـارـبـهـ مـلـکـ شـرـانـطـ اـصـلـیـهـ سـبـدـرـ،ـ يـعنـیـ اـحـمـارـبـهـ مـقـیـ
ایـچـونـ شـرـطـ اـصـلـیـ:ـ دـشـمنـکـ جـبـهـ سـنـهـ دـکـلـ؛ـ قـوـایـ کـلـیـهـ اـیـلـهـ یـانـ وـکـرـیـلـیـنـهـ
قـعـرـضـ اـیـمـکـدـرـ.ـ بـوـقـاءـدـهـ هـیـیـجـ بـرـزـمانـ دـکـیـشـمـزـ.ـ دـشـمنـ اـحـمـ
وـمـخـارـبـیـ اـکـالـ اـیـچـونـ ضـرـبـةـ قـطـعـیـهـ،ـ بـهـمـهـ حـالـ دـشـمنـکـ کـرـیـسـنـهـ
تـوـجـیـهـ اوـلـونـمـایـدـرـ.ـ زـمـانـ حـاضـرـ مـخـارـبـهـ لـرـیـ حـقـنـدـهـ بـرـفـکـرـ وـیرـهـ بـیـلـمـکـ
مـقـصـدـیـلـهـ کـتـابـزـکـ اوـچـنـجـیـ جـزـنـدـهـ،ـ صـوـکـ سـفـرـلـرـدـنـ بـحـثـ
ایـدـهـ جـکـزـ.

ازـمـنـهـ ئـيـةـ اـیـلـهـ زـمـانـ حـاضـرـ مـخـارـبـهـ لـرـیـ مـقاـیـسـهـ اـیـدـیـلـهـ حـلـکـ اوـلـوـسـهـ؟ـ
اـسـلـحـهـ اـیـلـهـ وـسـائـطـ حـرـبـیـهـ نـهـ بـوـیـوـکـ تـبـدـلـاتـهـ اوـغـرـادـیـنـیـ وـمـخـارـبـهـ لـرـکـ
طـرـزـ اـجـراـسـیـ،ـ بـوـتوـنـ بـوـتوـنـ دـکـیـشـدـیـکـیـ کـوـرـیـلـورـ.ـ شـوـیـلـهـ کـهـ:ـ
بوـکـونـ صـاـپـانـ یـرـیـنـهـ،ـ ماـکـنـلـیـ توـفـکـلـرـ؛ـ یـاـیـ یـرـیـنـهـ،ـ کـرـیـ تـچـهـ تـأـیـنـلـیـ
وـسـرـیـعـ آـشـلـیـ طـوـپـلـرـ؛ـ عـادـیـ مـخـارـبـهـ آـرـاـبـهـ لـرـیـ یـرـیـنـهـ،ـ تـاـقـلـرـ؛ـ يـلـکـنـلـیـ

كېلەرە مقابىل ، بخارلى سفینەلرلە تختالىرىل ؟ فيللار يىينە ، طيارەلر
قانم اولىشىدەر . محاربەلر اسـكىسى كېيى طرف ، كوكس كوكسـه
بىكەن سوـكىرە خىصىنە ، قىاـيج وياخـىزىرلە صـالـدـىـرـەـقـ صـورـتـىـلـەـ اـجـراـ
اـيدـلـەـ مـكـىـدـهـ ؟ بـلـدـكـ بـىـكـەـلـەـ مـتـرـهـ مـسـاـفـەـ دـنـ ، قـارـشـىـ قـارـشـىـ بـهـ مـؤـنـزـ
آـقـشـ آـيدـلـەـ رـكـ محـارـبـهـ اـيدـلـەـكـىـدـهـ وـحـرـبـ سـنـهـ لـرـ جـهـ اوـزـاـيـوبـ كـيـتـمـكـىـدـهـ دـرـهـ.

برنجى جۇڭىچى سوگى

